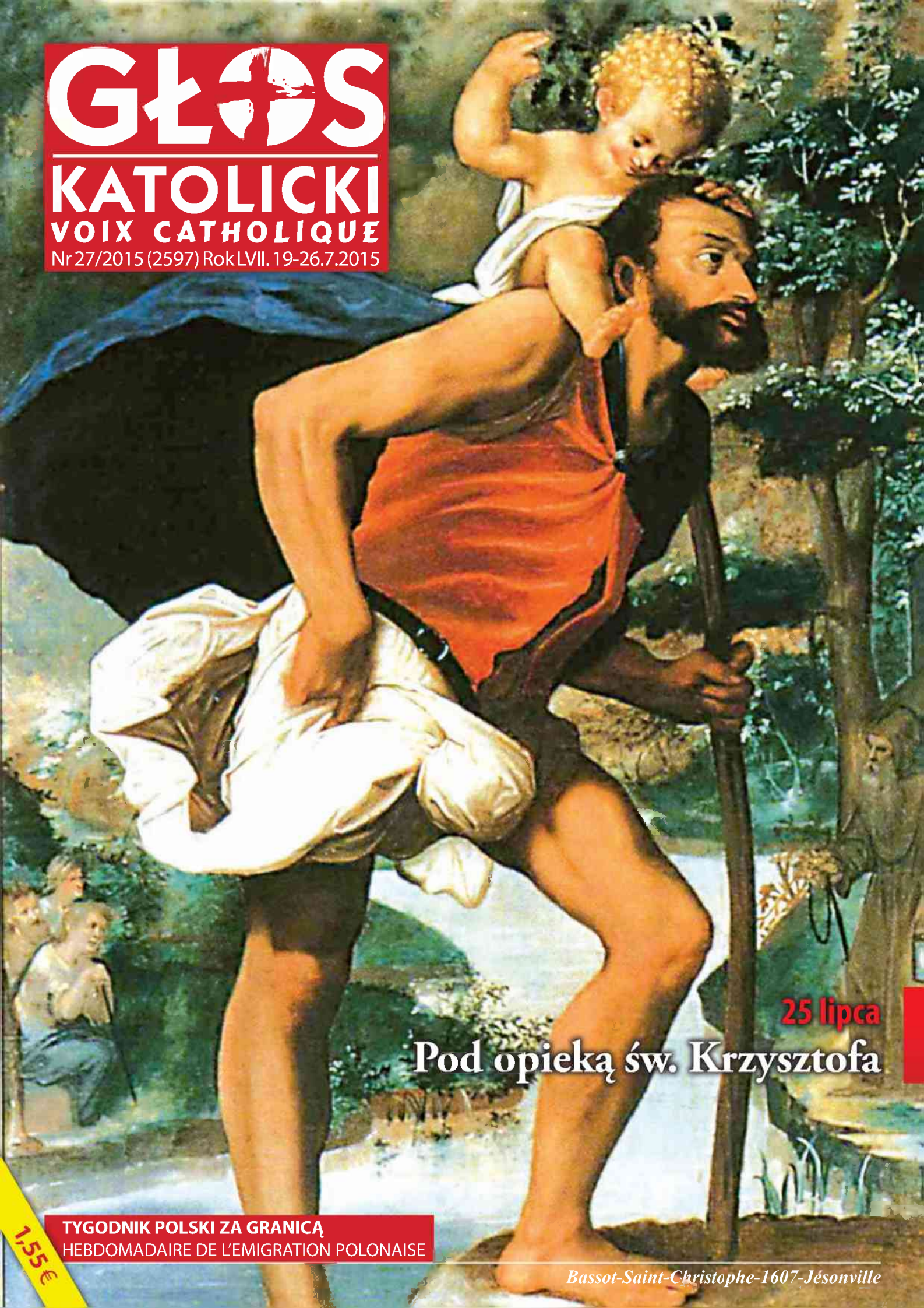

GŁOS

KATOLICKI
VOIX CATHOLIQUE

Nr 27/2015 (2597) Rok LVII. 19-26.7.2015

25 lipca

Pod opieką św. Krzysztofa

TYGODNIK POLSKI ZA GRANICĄ
HEBDOMADAIRE DE L'EMIGRATION POLONAISE

1,55 €

Bassot-Saint-Christophe-1607-Jésonville

Ośrodki Polskiej Misji Katolickiej we Francji zapraszają na letni wypoczynek

Domy PMK, zarządzane przez Stowarzyszenie Concorde, prowadzone są przez wspólnoty zakonne, a o ich standard zabiega wyspecjalizowany personel. Wszystkie nasze Ośrodki dają możliwość różnorodnego rodzaju pobytów: od kilkudni-

wych do tygodniowych czy nawet dłuższych. Przystępne ceny pozwalają na korzystanie z ich propozycji wszystkim zainteresowanym. W niektórych przypadkach Stowarzyszenie udziela zniżek.

Pobyt w Lourdes - Polski Dom Pielgrzyma

Dom «Bellevue», położony na zboczu wzgórza dominującego nad sanktuarium Maryjnym, prowadzony jest przez siostry Najświętszej Rodziny z Nazaretu. W ciszy i pośród otaczającej zieleni, z widokiem na pasmo Pirenejów można wypocząć, spędzić czas na medytacji i modlitwie. Dom dysponuje również pokojami dla osób niepełnosprawnych. Maison de la Mission Catholique Polonaise BELLEVUE - Route de Bartrès, 65100 Lourdes; tel.: 05 62 94 91 82, fax 05 62 42 08 75; e-mail: pmk-lourdes@club-internet.fr; www.pmk Lourdes.blogspot.fr

Pobyt w regionie paryskim - La Ferté sous Jouarre

Dom PMK, położony 45 km od Paryża, jest idealnym miejscem na wypoczynek, dni skupienia, rekolekcje czy seminaria. Przyjmuje osoby (indywidualnie) oraz grupy pielgrzymkowe i turystyczne. Duże sale, piękne parkowe otoczenie, pozwalają na organizację różnych uroczystości rodzinnych oraz przeżywanie świąt w serdecznej polskiej atmosferze. Dom znajduje się niedaleko od Disneylandu. Maison de la Mission Catholique Polonaise - 31, rue d'Hugny, 77260 La Ferté sous Jouarre, tél./fax 01 60 22 03 76 lub 09 50 38 40 92; e-mail: pmk.laferte@free.fr; www.pmkjouarre.blogspot.fr

Pobyt na Korsyce - Dom św. Jacka

Położony w pięknym parku oliwnym, 2 km od morza i 6 km od Bastii na Cap Corse, Dom św. Jacka przyjmuje przez cały rok zorganizowane grupy rekolekcyjne, grupy turystyczne oraz wszystkie osoby pragnące wypoczynku i ucieczki od hałasu dnia powszedniego. Przyjmuje gości z okazji świąt. Cieszy się sympatią miejscowej społeczności korsykańskiej, z którą organizuje wspólne uroczystości. Maison Saint Hyacinthe - 20200 Santa Maria Di Lota, Lieu Dit Miomo BASTIA; tel/fax: 04 95 33 28 29; e-mail: mshcorse@yahoo.fr; www.maison-saint-hyacinthe.com

Pobyt w Bretanii - Dinard - Willa «La Vistule»

Willa ta jest charakterystycznym przykładem rezydencji nadmorskiej z końca 19. wieku. Usytuowana jest 100 m od morza. Jest ona własnością Towarzystwa Historyczno-Literackiego. Od czerwca 2007 r., po generalnym remoncie i starannym unowocześnieniu wnętrza, willa jest zarządzana przez Stow. Concorde. Villa «La Vistule» - 5, rue de la Vistule; 35800 Dinard - St. Enogat; tél. 02 99 46 71 71; e-mail: la.villa.vistule@onet.eu

Pobyt w Solognie Dom Bożego Miłosierdzia - La Ferté Imbault

Otoczony lasem Dom Bożego Miłosierdzia położony jest w dolinie zamków nad Loarą. Pomyślany jest, jako miejsce głoszenia Miłosierdzia Bożego oraz świadczenia miłosierdzia wobec drugiego człowieka. Zapraszamy na rekolekcje, dni skupienia i wypoczynek. Dom jest otwarty cały rok, dysponuje pokojami dla niepełnosprawnych. Można się tu zatrzymać zwiedzając Francję. Maison de la Misericorde Divine Soeurs de Jésus Miséricordieux - Rothere, 41300 la Ferté Imbault; tel/fax 02 54 96 20 28; port.: 06 79 56 10 41; e-mail: misericordedivine.pmk@interia.eu; www.jesusmisericordieux.blogspot.fr

Telegram z nawigacją

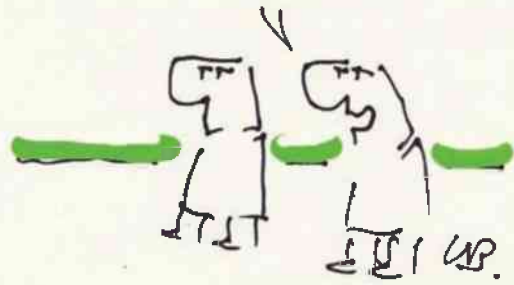

Jadąc samochodem, po różnych zakątkach urokliwej Europy, słyszymy często głos, wzdolujący się z nowoczesnej nawigacji GPS, skręć w prawo – bądź skręć w lewo. Kiedy kierowca nie słucha iychże wskazówek – wówczas trudno jest mu dojechać do zamierzonego miejsca.

Wszystcy pragniemy szczęśliwie dotrzeć do wyznaczonego celu naszej podróży, w jej doczesnym u ymiarze, jak i ponadczasowym. Na tej drodze nierwą, pliwie w piera nas patron kierowców św. Krzysztof. W każdj taki, ciężkij próbie i poświęceniu, warto mieć przy sobie takiego właśnie opiekuna – o nadludzki, mocy – i stąd pewnie się wzięła jego popularność. Pamiętjmy, że w naszych jeżdżach oraz samochodach mijanych przez nas, podróżujj nasi bliźni, którzy zastujj ją na ni juższy szacunek. Przerazujjca jest, zatem objętność, z jaką niekiedy potykamy się wśród naszego otoczenia. Objętność wobec ludzkiego nieszczęścia oraz brak u yobraźni o tym, co może się stać, kiedy ktoś jest pod u ywływem alkoholu i wsiada za kierownicę samochodu, bądź z nieocpowiedzialną brawurą, porusza się po wąskich i krętych drogach czy dróżkach. Dlaczego w takich chwilach niektórzy udajj, że nic się nie dzieje, dlaczego niekiedy odwracajj się w drugą stronę, udajj przy tym, że nic nie widzieli? Dł piero, gąy dotknij to nieszczęście ich ni jbliższych, zauważujj całe zło, jakie niesie ze sobą nieocpowiedzialność takiego kierowcy. Więc uczynijmy wszystko, aly kierujjcy, ni y sami właśnie, poruszajjcy się po drogach i autostradach, zawsze potrj filj kierowac się roztrjnością – na każdj drodze i w czasie każdj podróży. Zaczynujjmy jednak zawsze od siebie. Szerokij drogij pod opieką św. Krzysztofa!

T.S.

- WYDAJE MI SIĘ, ŻE TO
ROZWIĄZANIA POLSKICH PROBLEMÓW
GOSPODARCZYCH NAJLEPSZE
BYBYTO WPROWADZENIE
U NAS DRACHMY...

rys. Leszek Biernacki

W NUMERZE MIĘDZY INNYMI:

- | Dzień Życia Konsekwowanego - str. 5
- | Nie igrzamy z życiem - str. 9
- | Point route - str. 11
- | Kierowca na podglądzie - str. 12
- | PiS o Polakach za granicą - str. 13

Z SATYRYCZNEJ TEKI L.B.

Grecki koń trojański

Marek Brzeziński

Gąy uczyłem się języka angielskiego, nauczycielka na tablicy taką krótką rymowanę o tym jak synek jedzie na kolonie i po dwóch dniach pisze do taty kartkę – „No money, no funny, sonny” i ojciec mu odpisuje „too sad, too bad, dad”. W bardzo do wolnym tłumaczeniu oznacza to, iż chłj pczyna skarżj się na to, że u yczył pały mu się fundusze i tym samy skończyła się kolonijna frj jda. Tata zaś stwierdza, że mu przykro, że to fatalnie, ale nic na to poradzić nie może.

Ten wierszyk przypomniat mi się w chwili, gdy tyle dżat wali różnymi komentarzami na temat grecki. Nie płacili podatków. Nie przyjmowali kart bankowych, bo banknoty z rączki do rączki przepływajj bez żadnej kontroli fiskusa. Pracujj, kiedy chcą, czyli nigdy i czekajj aż im „tatuś”, czyli Unia Europejska, czyli my wszyscy przysłemy nieco forsy by mieli na „wakacyjną frajdę”. To jest diagnoza greckiego syndromu. Następny krok. Co robią Grecy? To samo, co by zrobił mały chłpczyk z angielskiego wierszyka. Tupią nogami. Głosujj za tymi, którzy im obiecujj złote góry – za skrajną lewicę i plujj na tatusia licząc na jego litość. Niech tańczj sobie Greka Zorbę. Niech popijajj wina z Krety i zajadajj się świetną kuchnią. Ale na tym świecie tak a nie inaczej stworzonym bez pracy nie ma kotaczy. Nawet, jeśli ma się za sobą tysiące lat wspaniałej historii. Zresztą, co zostało z myśli, architektury, filozofii czy poezji tej antycznej kultury? Ruiny. We Francji gdzie lewicy i lewaków jest „jak mrówków” odezwały się głosy, że ich lewicowcy, socjalistyczny prezydent Francois Hollande nie stanął na wysokości zadania, bo zamiast mruć pod nosem o konieczności „natychmiastowego zawarcia porozumienia w sprawie pomocy finansowej Grecji”, nie

sprzeciwił się żądaniom wierzycieli. A te są twarde – nie ma dalszej pomocy bez reform. Grecka skrajna lewica nie chce o nich słyszeć – domaga się pieniędzy, których brakuje w bankach, w aptekach w sklepach.

ciąg dalszy na str. 6

ZAPRENUMERUJ „GŁOS KATOLICKI”

W prenumeracie będziesz otrzymywał „Głos...” bezpośrednio do domu wcześniej i taniej.

Imię i nazwisko: _____ Rok (56,60 €) Pół roku (30,30 €) Miesiąc (5 €)

Adres: _____ Przyjaciele „Głosu...” (69,60 €) PDF/e-mail (49,90 €)

Telefon: _____ Zaznacz tutaj jeśli jest to Twoja pierwsza prenumerata i wygraj 2 dodatkowe darmowe miesiące abonamentu!

Czeki prosimy wystawiać na
Głos Katolicki – Voix Catholique
263 bis, rue St-Honoré, 75001 Paris;

Konto we Francji: CCP 12 777 08 U Paris – Voix Catholique/Głos Katolicki
Prenumerata w Belgii: ks. B. Dejneka – rue Jourdan 80, 1060 Bruxelles – CCP 000-1637856-11
w Niemczech: Głos Katolicki – Commerzbank Hannover – BLZ 250 400 66 – konto n°791177900

KUPON
PRENUMERATYKUPON
PRENUMERATY

LITURGIA SŁOWA

XVI Niedziela zwykła Rok B

PIERWSZE CZYTANIE

JR 23,1-6

Czytanie z Księgi proroka Jeremiasza

Pan mówi: „Biada pasterzom, którzy prowadzą do zguby i rozpraszają owce mojego pastwiska”. Dlatego to mówi Bóg Izraela, o pasterzach, którzy mają paść mój naród: „Wy rozproszyliście moją trzodę, rozpędziliście i nie zatroszczyliście się o nią; oto Ja się zatroszczę o nieprawość waszych uczynków”. Ja sam zbiorę resztę swego stada ze wszystkich krajów, do których je wypędziłem. Sprowadzę je na ich pastwisko, by miały coraz liczniejsze potomstwo. Ustanowię zaś nad nimi pasterzy, by je paśli; i nie będą się już więcej lękać ani trwożyć, ani trzeba będzie szukać którejkolwiek. Oto nadejdą dni, kiedy wzbudzę Dawidowi Odrośl sprawiedliwą. Będzie panował, jako król, postępując roztropnie, i będzie wykonywał prawo i sprawiedliwość na ziemi. W jego dniach Juda dostąpi zbawienia, a Izrael będzie mieszkał bezpiecznie. To zaś będzie imię, którym go będą nazywać: Pan naszą sprawiedliwością”.

PSALM RESPONSORYJNY

Refren: Pan mój pasterzem, nie brak mi niczego.

DRUGIE CZYTANIE

EF 2,13-18

Czytanie z Listu św. Pawła Apostoła do Efezjan

Bracia: Teraz w Chrystusie Jezusie wy, którzy niegdyś byliście daleko, staliście się bliscy przez krew Chrystusa. On, bowiem jest naszym pokojem; On, który obie części ludzkości uczynił jedną, bo zburzył rozdzielający je mur -wrogość. W swym cie-

pozbawił On mocy Prawo przykazań wyrażone w zarządzeniach, aby z dwóch rodzajów ludzi stworzyć w sobie jednego, nowego człowieka, wprowadzając pokój, i aby tak jednych, jak drugich znów pojednać z Bogiem w jednym cielem przez krzyż, w sobie zadawszy śmierć wrogości. A przyszedłszy, zwiastował pokój wam, którzyście daleko, i pokój tym, którzy są, blisko, bo przez Niego jedni i drudzy w jednym Duchu mamy przystęp do Ojca.

EWANGELIA

Mk 6,30-34

Słowa Ewangelii wg św. Marka

Apostołowie zebrali się u Jezusa i opowiedzieli Mu wszystko, co zdziałali i czego nauczali. A On rzekł do nich: „Pójdźcie wy sami osobno na miejsce pustynne i wypocznijcie nieco”. Tak wielu, bowiem przychodziło i odchodziło, że nawet na posiłek nie mieli czasu. Odptęnęli, więc łodzią na miejsce pustynne osobno. Lecz widziano ich odptywających. Wielu zauważyło to i zbiegli się tam pieszo ze wszystkich miast, a nawet ich uprzedzili. Gdy Jezus wysiadł, ujrzał wielki tłum i zdjęta Go litość nad nimi; byli, bowiem jak owce niemające pasterza. I zaczął ich nauczać. □

LITURGIA SŁOWA

XVII Niedziela zwykła Rok B

PIERWSZE CZYTANIE

2 KRL 4,42-44

Czytanie z Drugiej Księgi Królewskiej

Pewien człowiek przyszedł z Baal-Szalisza, przynosząc mężowi Bożemu, Elizeuszowi, chleba z pierwocin, dziesięć chlebów jęczmiennych i świeżego zboża w worku. On zaś rozkazał: „Podaj ludziom i niech jedzą”. Lecz sługa jego odrzekł: „Jakże to rozdzielę między stu ludzi?” A on odpowiedział: „Podaj ludziom i niech jedzą, bo tak mówi Pan: «Nasycą się i pozostawią resztki»”. Położył, więc to przed nimi, a ci jedli i pozostawili resztki, według słowa Pańskiego.

PSALM RESPONSORYJNY

Refren: Otwierasz rękę, karmisz nas do syta.

DRUGIE CZYTANIE

EF 4,1-6

Czytanie z Listu św. Pawła Apostoła do Efezjan

Bracia: Zachęcam was ja, więzień w Panu, abyście postępowali w sposób godny powołania, jakim zostaliście wezwani, z całą pokorą i cichością, z cierpliwością, znosząc siebie nawzajem w miłości. Usiłujcie zachować jedność Ducha dzięki więzi, jaką jest pokój. Jedno jest Ciało i jeden Duch, bo też zostaliście wezwani w jednej nadziei, jaką daje wasze powołanie. Jeden jest Pan, jedna wiara, jeden chrzest. Jeden jest Bóg i Ojciec wszystkich, który jest i działa ponad wszystkimi, przez wszystkich i we wszystkich.

EWANGELIA

J 6,1-15

Słowa Ewangelii wg św. Jana

Jezus udał się za Jezioro Galilejskie, czyli Tyberiadzkie. Szedł za Nim wielki tłum, bo widziano znaki, jakie czynił na tych,

którzy chorowali. Jezus wszedł na wzgórze i usiadł tam ze swoimi uczniami. A zbliżało się święto żydowskie, Pascha. Kiedy więc Jezus podniósł oczy i ujrzał, że liczne tłumy schodzą się do Niego, rzekł do Filipa: „Skąd kupimy chleba, aby oni się posilili?” A mówił to wystawiając go na próbę. Wiedział, bowiem, co miał czynić. Odpowiedział Mu Filip: „Za dwieście denarów nie wystarczy chleba, aby każdy z nich mógł, choć trochę otrzymać”. Jeden z uczniów Jego, Andrzej, brat Szymona Piotra, rzekł do Niego: „Jest tu jeden chłopiec, który ma pięć chlebów jęczmiennych i dwie ryby, lecz cóż to jest dla tak wielu?” Jezus, zatem rzekł: „Każcie ludziom usiąść”. A w miejscu tym było wiele trawy. Usiedli, więc mężczyźni, a liczba ich dochodziła do pięciu tysięcy. Jezus, więc wziął chleby i odmówiwszy dziękczynienie, rozdał siedzącym; podobnie uczynił i z rybami rozdając tyle, ile, kto chciał. A gdy się nasycili, rzekł do uczniów: „Zbierzcie pozostałe ułamki, aby nic nie zginęło”. Zebrali, więc i ułomkami z pięciu chlebów jęczmiennych, które zostały po spożywających, napełnili dwanaście koszów. A kiedy ci ludzie spostrzegli, jaki cud uczynił Jezus, mówili: „Ten prawdziwie jest prorokiem, który miał przyjść na świat”. Gdy więc Jezus poznał, że mieli przyjść i porwać Go, aby Go obwołać królem, sam usunął się znów na górę. □

L. Lombard Cud chleba i ryb

Dzień Życia Konsekrowanego

Ks. prał. dr Krystian Gawron

Całodzienne spotkanie osób konsekrowanych związanych z Polską Mi. ja Katolicką (i nie tylko) miało miejsce w Polskim Seminarium w Paryżu w piątek 19-go czerwca br.

Zaproszone zostały wszystkie polskie zgromadzenia żeńskie i męskie. Wzięło w nim udział około 30 osób. Niektóre zgromadzenia delegowały siostry do południa, by inne mogły wziąć udział po południu. Najliczniej były reprezentowane Siostry Sercanki i Siostry Nazaretanki. Na spotkanie przyjechały także dwie siostry klaryski z Castelnaudary! Zaproszeni byli także wszyscy księża zakonni. Było ich jednak tylko trzech: Chrystusowiec, Spirytyn i Salezjanin. Spotkanie zostało rozpoczęte wspólną modlitwą brewiarzową. Ks. Krystian Gawron, odpowiedzialny za Seminarium, przedstawił na początku krótko historię Seminarium i jego «dzisiaj».

Ks. Krystian Gawron zaprezentował zebranym soborowy dekret «Perfectae Caritatis» o odnowie życia zakonnego. Dekret wyłonił się w czasie debat nad konstytucją dogmatyczną o Kościele. Mówiąc o siostrach zakonnych i o zakonnikach, Sobór po raz pierwszy użył określenia: «osoby życia konsekrowanego» i to określenie figuruje od tam w oficjalnych dokumentach Kościoła. Osoby konsekrowane są tą grupą w Kościele, która: 1) dokłada szczególnych starań o naśladowanie Pana Jezusa, 2) realizuje otrzymany od Ducha Świętego swoisty charyzmat, 3) włącza się aktywnie w życie Kościoła, 4) stara się podejmować «znaki czasu» i 5) daje pierwszeństwo duchowości przed jakąkolwiek inną działalnością. Taka postawa ma swoje źródło w Sakramencie Chrztu i uczestnictwa w życiu Kościoła, zwłaszcza w Liturgii, co wyraża się w składaniu trzech ślubów: czystości («wyciągnąć dobra materialne przede wszystkim w ewangelizację») i posłuszeństwa – żeby aktywnie brać odpowiedzialność za życie na wzór samego Jezusa. W posoborowej «zawierusze» Stolica Apostolska

z wielką pieczołowitością troszczyła się o życie osób konsekrowanych. Świadczy o tym aż 15 oficjalnych dokumentów. Chodzi, bowiem o «samo serce Kościoła, ponieważ wyraża najgłębszą istotę powołania chrześcijańskiego» (św. Jan Paweł II) O. Salij, OP, na-zwat Papieża-Polaka «teologiem życia konsekrowanego», jako że to właśnie on w roku 1997 ustanowił «Światowy Dzień Życia Konsekrowanego», obchodzony od tam w uroczystość Ofiarowania Pańskiego (2-go lutego).

Jakże wymowne są statystyki z roku 2013. Pośród wszystkich księży na świecie (408 024) ponad 50% (272 431) stanowią księża zakonni. Dwa lata temu Kościół cieszył się z 746 814 siostr zakonnych. Przy okazji warto zaznaczyć, że statystyki Kościoła w Polsce są odmiennie: na 25 461 księży diecezjalnych – księża zakonni (5 420) stanowią nieco powyżej 21%. Zarówno księża zakonni jak i siostry zakonne odgrywali (i odgrywają nadal) wielką rolę także w życiu Polskiej Misji Katolickiej we Francji, którym PMK wyraża ogromną wdzięczność za każde zaangażowanie apostołskie. Co trzeci kapłan zaangażowany w PMK we Francji jest księdzem zakonnym.

Po przerwie na kawę, ks. Zbigniew Jargieło z Polskiego Seminarium przedstawił najnowszy dokument Kongregacji ds. Instytutów Życia Konsekrowanego i Stowarzyszeń Życia Apostolskiego z 8-go września 2014 r., opublikowany na rozpoczęcie «Roku Życia Konsekrowanego». Dokument precyzuje jak praktycznie stosować wezwania soborowe, by otwierać się na Boże Słowo, czytane w świetle refleksji: nad światem, nad człowiekiem, nad Kościołem i nad życiem chrześcijańskim. Bóg nam się objawia w Słowie Bożym i jest równocześnie

obecny w historii. Chodzi, zatem o „metodę postawy słuchania”, czyli postawy otwarcia się na dialog, bo ubogaca on „wędrówkę ku prawdzie”. List Kongregacji ukazuje najpierw „obraz obłoku”, który towarzyszył Izraelitom w czasie wędrówki po pustyni. Obłok, symbol obecności i opieki Boga, był dla Narodu Wybranego znakiem prowadzącym do Ziemi Obiecanej. W ten znak trzeba było ciągle się wpatrywać, aby prawidłowo odczytać Boże wezwanie na dalszą wędrówkę. Patrząc na ostatnie półwiecze można zauważyć, że podobnie i Kościół: ciągle jest wpatrzony w „znaki czasu” i rozpoznaje w nich wezwanie tego samego Ducha Stworzyciela, aby wciąż wyruszać w dalszą drogę. Dotyczy to w szczególności sposobu życia konsekrowanego, które w ostatnich dziesięcioleciach dokonało już pewnej odnowy. W drugim rozdziale dokumentu „Rozpoznawajcie” ukazuje postać proroka Eliasza – wzór życia monastycznego i powołania prorockiego. „Życie konsekrowane, ze swej natury wyraża, bowiem wewnętrzne powołanie do dawania świadectwa, co czyni zeń „signum in Ecclesia”. Podkreślony został aspekt zgodności misji życia konsekrowanego z Ewangelią, która była, jest i pozostaje „ostateczną normą życia zakonnego”.

ciąg dalszy na str. 9

PARYŻ | Zwierzchnicy religijni rozmawiali z prezydentem o ekologii. Deklarację, rozpoczynającą się od słów: „Kryzys klimatyczny jest wyzwaniem duchowym i moralnym”, wręczyli prezydentowi Françoisowi Hollande'owi w Paryżu przedstawiciele Konferencji Zwierzchników Religijnych Francji. Ta działająca już piąty rok organizacja zrzesza duchowych przywódców wyznań chrześcijańskich – katolików, prawosławnych i protestantów – oraz judaizmu, islamu i buddyzmu. Obok nich w spotkaniu w Pałacu Elizejskim wzięli udział francuscy ministrowie ekologii i spraw wewnętrznych. Tematyka przekazanego głowie państwa dokumentu wiąże się z przygotowaniami do ONZ-owskiej konferencji o klimacie, która w grudniu br. odbędzie się w Paryżu.

WIEDEN | Chrześcijaństwo w Europie coraz częściej spotykają się z prześladowaniami. Nie możemy tego bagatelizować. Wolność religijna jest podstawowym prawem człowieka i najpewniejszą gwarancją ludzkiej godności. Podkreślił to w swoich wystąpieniach na zakończonym w Wiedniu spotkaniu na ten temat przedstawiciel Stolicy Apostolskiej w Organizacji Bezpieczeństwa i Współpracy w Europie (OBWE) ks. Janusz Urbańczyk. Zwrócił on uwagę, że zaangażowanie na rzecz wdrażania wolności opinii, sumienia

i wyznania leży u podstaw tej organizacji. Ponadto przedstawiciel Stolicy Apostolskiej przy OBWE w Europie mówił o pojawiających się w krajach do niej należących aktów nienawiści i nietolerancji względem nie tylko mniejszości religijnych, ale też coraz częściej chrześcijan. Występuje tam także tendencja do marginalizowania religii w debacie publicznej. Wierzących z powodu ich przekonań dyskryminuje się w pracy zawodowej, nie respektując klauzuli sumienia.

WATYKAN | O doświadczeniu Boga, jako źródle muzyki mówił papież-senior Benedykt XVI, przyjmując tytuł doktora honoris causa Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II w Krakowie oraz Akademii Muzycznej w Krakowie. Benedykt XVI dziękując obydwu uczelniom oraz metropolicie krakowskiemu, kard. Stanisławowi Dziwiszowi wyraził radość, że ta uroczystość, jest kolejną okazją do pogłębienia jego relacji z Polską – „z ojczyzną naszego wielkiego świętego Jana Pawła II”. Podkreślił, że łączyła go z nim głęboka więź duchowa. Wskazał, że Papież-Polak ukazał, jak mogą się ze sobą łączyć, radość wielkiej muzyki sakralnej z zadaniem wspólnego uczestnictwa w liturgii, uroczysta radość i pokorna prostota celebracji wiary. □

Grecki koń trojański

ciąg dalszy ze str. 3

Z czyjej kieszeni? Europejczyków. A przecież to Grekom dano prawo do demokratycznych wyborów (sami demokrację wymyślili) by mogli powiedzieć, co sądzą o wymaganiach Międzynarodowego Funduszu Walutowego i Centralnego Banku Europejskiego. Tylko, dlaczego takiej szansy nie dano tym, z których kieszeni te pieniądze płyną? Europejczykom? Francuzi, którzy też na grecką awanturę płacą i to nie mało przyklaskują pomysłowi ateńskiej skrajnej lewicy by zorganizować referendum. Tspiras, anarchista, który sieje chaos, bo poza sprytem i umiejętnością lawirowania dla swoich własnych politycznych celów, niewiele ma w głowie, zyskał aplauz połowy społeczeństwa francuskiego. Mało tego. Trzy czwarte ankietowanych przez *Le Parisien* pieje z zachwytem, że oto szef rządu w Atenach „postawił się Europie” i „finansowym dogmatom”. Europa stała się dla Francuzów nie „zbawieniem», lecz „zagrożeniem”. Bo Francuzi wychowani w cieplarnianych warunkach czekają na to, że państwo przyjdzie, da, nakarmi i zmieni pieluszkę. Nad Sekwaną i Rodanem nie ma takiej dynamiki jak nad Wisłą, gdzie w powietrzu się gotuje. Nie zawsze w dobrą stronę, ale wir jest. Antyeuropejska postawa Francuzów, jaka wyszła przy okazji greckiego problemu to woda na młyn dla Marine Le Pen. Z obrotu sprawy cieszy się wiceszef skrajnie prawicowego Frontu Narodowego Florian Philippot. Ma polskie korzenie, do których za żadne skarby nie chce się przyznać i twierdzi, że nigdy do Polski nie pojedzie. Według niego wyniki greckiego referendum to „świetna wiadomość”. Jego zdaniem „suwenny naród pokazał europejskim oligarchom, na czym polega demokracja”. Słowo „oligarcha” pasuje raczej do rosyjskiego klimatu politycznego, z którym Front Narodowy jest za pan brat, bo z Moskwy bierze pieniądze a Marine Le Pen jest częstym

gościem „zaprzyjaźnionej” ambasady Rosji, gdzie deklaruje wielki szacunek dla satrapy Putina. Jej życiowy partner, numer dwa w Froncie Narodowym, Florian Philippot uważa, że greckie referendum to „zwiastun końca absurdu gospodarczego, jakim jest euro”. Identyczne słowa padły z ust szefa skrajnej francuskiej lewicy. Front Narodowy chce także, aby wróciły granice. Wraz z Schengen wróci kontrola paszportów na granicach, razem z wycofaniem się z euro – wracają escudos, liry i marki niemieckie. I znów będziemy liczyli, mnożyli i dzielili. Europa ułatwia życie. Lewacko-skrajnie prawicowe oszotoomy chcą ludziom je utrudnić. Yanis Varufakis, grecki minister finansów powiada, że nazajutrz po greckim „nie”, Ateny będą starały się znaleźć wspólny grunt do porozumienia z Europą. Panno Kamenos – minister obrony chwali Greków, że dali dowód, iż nie ugną się pod szantażem, terrorem i groźbami. Aleksji Lichaczew, rosyjski wiceminister gospodarki uważa, że trzeba zrozu-

Z KRAJU

- Prezydent Bronisław Buł-Komorowski złożył jedną z ostatnich oficjalnych wizyt. Przebywał na Ukrainie, gdzie odwiedził m.in. Lwów.
- Premier Kopacz i premier Słowacji Fico podpisali list intencyjny o współpracy w dziedzinie uzbrojenia. List zakłada, że Słowacja w ciągu 3 lat kupi od Polski 30 sztuk transporterów opancerzonych Rosomak.
- „Nasze propozycje będą kosztowały 39 mld, znajdziemy 73 mld” – zapowiedziała na konwencji programowej PiS w Katowicach kandydatka PiS na premiera Beata Szydło i pokazała wyliczenia. Konwencja okazała się dużym sukcesem i przedstawiła całościowy program Zjednoczonej Prawicy na naprawę państwa. W odpowiedzi szefowa PO Kopacz ponowiła straszenie sytuacją w Grecji... Swoją drogą straszenie Grecją pojawia już się na słynnych taśmach z podsłuchów polityków PO w restauracji „Sowa i Przyjaciele”.
- PiS złożyło pismo z wnioskiem do prezydenta Komorowskiego o dodanie trzech pytań do wrześniowego referendum. Chodzi o wiek emerytalny, utrzymanie dotychczasowego systemu funkcjonowania Lasów Państwowych i zniesienie obowiązku szkolnego sześciolatków. PO pomysł odrzuciło, a prezydent stwierdził, że „dopisywać się można do... pamiętników”.
- Pomimo zaproszeń z Warszawy i innych miast, wizyta papieża Franciszka w Polsce ograniczy się tylko do Krakowa. Prawdopodobnie Stolica Apostolska nie chce, by wizyta w innych miastach przyćmiła Dni Młodzieży.
- W kwaterze „L” na stołecznych Wojskowych Powązkach odbyła się wspólna modlitwa w inten-

- cji ekshumacji i godnego upamiętnienia bohaterów. Jej powodem jest skandal na „Łączce” z próbą wybudowania tam, jeszcze przed zakończeniem wszystkich ekshumacji, tzw. panteonu przez ministra Kunerta. Bohaterowie nie będą mieć własnych grobów, o co zabiegali rodziny, a będzie się ich chować pod kolumnami. Uroczystość otwarcia tzw. „panteoniku Kunerta” zaplanowano na 27 września, co może wyjaśniać ów pośpiech, jako chęć pokazania się władzy przed wyborami.
- Środowiska narodowościowe i patriotyczne zorganizowały 69 lat po wydarzeniach w Kielcach manifestację pod hasłem „Pogrom ubecki, a nie kielecki”.
- Afery podsłuchowej ciąg dalszy. Tym razem pojawiły się nagrania rozmowy Kwaśniewskiego z Kaliszem, w której padają nazwiska gen. Noska (szef kontrwywiadu wojskowego) i Siemoniaka (MON). Nosek miał się zwierzać Kaliszowi o korupcji w MON, która sięga Siemoniaka.
- Senacka Komisja Zdrowia opowiedziała się za odrzuceniem rządowego projektu ustawy o in vitro. Wynik głosowania spowodowała nieobecność dwóch senatorów PO i wstrzymanie się od głosu innej senator tej partii – Heleny Hatki.
- Były premier, a obecnie poseł PSL Pawlak zapowiedział, że zamierza wystartować w nadchodzących wyborach parlamentarnych, by ubiegać się o mandat do Senatu. Przewiduje, że jego partia do Sejmu nie wejdzie?
- CBA podczas przeszukania w jednej ze spraw, znalazło dokumenty, które mogą świadczyć o tym, że atak znanego, jako «obrońca krzyża» Andrzeja Hadacza na sztabowców PiS po debacie w TVP, mógł być zaaranżowany? Hadacz w zamian za ataki

na PiS miał mieć obiecany przydział na mieszkanie z puli miejskiej.

- Kolejna odstona tzw., infoafery, którą wykryło CBA w MSWiA, znajdzie finał przed sądem. O przestępstwa korupcyjne, za które grozi do 10 lat więzienia, warszawska prokuratura oskarżyła byłego wiceministra MSWiA Witolda D.
- Świadectwo dojrzałości uzyskało w tym roku 74% zdających maturzystów. Nową maturę zdawali absolwenci ogólniaków, a starą – techników. W pierwszej grupie język polski zdało 98% osób, matematykę – 82%, a angielski – 97%. W technikach język polski zdało 98%, matematykę – tylko 70%, a angielski – 90%.
- Ci, którzy zdali wybierają się w większości na studia. W tym roku rekordy popularności biją takie kierunki jak: prawo, psychologia i dziennikarstwo.
- Dobre wiadomości z rynku prasy. Od maja ubiegłego roku sprzedaż „Gazety Wyborczej” spadła o prawie 10%. Liderem sprzedaży pozostaje „Fakt”. W maju 2015 r. ten tytuł należący do firmy „Ringier Axel Springer” sprzedawał 305 990 egzemplarzy (spadek roczny o 2,73%). „Gazeta Wyborcza” należąca do „Agory” sprzedawała 155 643 egzemplarzy (spadek o 8,59%).
- Janusz Buzek, krewny byłego premiera a obecnie polityka związanego z PO Jerzego Buzka i działacz samorządowy wstępuje do partii Polska Razem Gowina, która w ramach Porozumienia Prawicy współpracuje z PiS.
- 500 wolontariuszy z Dolnego Śląska porządkuje polskie nekropolie na Ukrainie. Dotrą do 85 miejscowości. Chodzi o akcję „Mogilę pradziada ocal od zapomnienia”. □

mieć, dlaczego Grecja chce wyjść z euro. Dodajmy od siebie – wiadomo, dlaczego – bo chce wejść w strefę rubla, zawsze mieli antyamerykańskie i bardzo pro-rosyjskolubne skłonności. Sigmar Gabriel, niemiecki minister gospodarki jest zdania, że trudno jest sobie w takiej sytuacji wyobrazić nowy plan pomocy Ciekom. „Tsipras zechnął swoich rodaków w przepaść pozbawioną nadziei”. Michael Fuchs, wiceprzewodniczący chrześcijańsko-demokratycznej frakcji w Bundestagu powiada – „Alixis Tsipras wciąga Grecję w otchłań. To katastrofa.” Były, prawicowy, francuski minister gospodarki Eric Woerth twierdzi, że Grecja oddała „skok w nieznanne. Nie może przewidzieć, jaka jest jej przyszłość”. Jego zdaniem trzeba dokładnie się przyjrzeć temu jak strefa wspólnej waluty może skutecznie funkcjonować bez greckiego euro, gdy to ostatnie okaże się gratką dla kolekcjonerów – numizmatyków. Pozostaje jednak parę innych pytań. Dlaczego ekstrema – prawicowe i lewicowe tak nienawidzą Europy, że popierają skorumpowaną, przeżartą całkowitym brakiem poczucia obywatelskich powinności i bezradnie dryfującą w gospodarczym oceanie Grecję? Ano, dlatego, że Bruksela i Unia zabiera im chleb i władzę absolutną. Wybudować mury dookoła Francji, Grecji czy Węgier i móc się rządzić za nimi w sposób całkowicie bezkarny – to marzenie każdego watażki greckiego, francuskiego, rosyjskiego czy polskiego. Europejski tatuś z wierszyka mojej nauczycielki angielskiego powinien odpisać swojemu greckiemu synkowi – „dobrze przysyłę ci pieniądze”. Ale potem dopisać – „tyle, że twoja świnka morska, piesek i my z mamą zdechniemy z głodu. Baw się dobrze”. Tour de France przemknął przez Rotterdam. Stamtąd pochodził genialny filozof Renesansu. Erazm. Twierdził on, że ludzie są z gruntu dobrzy – zło – to wynik niewiedzy. □

Marek Brzeziński

Państwo przegrywa

Sąd apelacyjny w Paryżu po kilkuletniej batalii prawnej skazał państwo na zapłacenie odszkodowań za „dłżyński yminatyjną kontrolę tożsamości” obywateli.

Wszystko zaczęło się w roku 2012, kiedy to grupa 13 Murzynów i Arabów w wieku od 18 do 35 lat złożyła pozew przeciw państwu i MSW. Uznali oni, że są zbyt często kontrolowani na ulicach, a powodem tego jest ich kolor skóry i fizjonomie. Przedstawili świadków takich kontroli i zażądali po 10 tys. euro odszkodowań. Sądy uznały ostatecznie roszczenia 5 z 13 osób i przyznały im po 1,5 tys. euro. MSW zapewnia, że prowadzone są kontrole kontroli obywateli i nie ma sobie nic do zarzucenia. Jednak na podstawie badań CNRS jeszcze z 2009 roku stwierdzono, że zwłaszcza na tzw. „gorących przedmieściach” kolorowa młodzież jest legitymowana od 6 do 8 razy częściej, niż ich biali rówieśnicy. W 20012 pojawił się nawet pomysł wydawania zaświadczeń o kontroli, które miały chronić delikwenta przed powtarzaniem tych samych czynności w razie napotkania kolejnego patrolu policji. Pomysł jednak upadł. Po dojściu do władzy socjalistów MSW zaleciło, by np. w czasie kontroli drogowych skupiać się bardziej, niż na fizjonomii kierowcy, na informacjach wynikających z numerów rejestracyjnych, ale i to niczego nie zmieniło. „Rutyna kultury policyjnej” – jak mówią raporty – robi swoje. Tymczasem zwykłe kontrole tożsamości zamieniają się często w małe i większe awantury, grożące nawet zamieszkami. Kontrolowani mają poczucie krzywdy, policja – bezsilności. Wyrok paryskiego sądu jest pierwszym tego typu orzeczeniem w historii. □

Jan Kciuk

ZE ŚWIATA

Opr. B.D.

- Ojciec św. Franciszek odbywał 7-dniową pielgrzymkę do Ameryki Południowej. Papież odwiedził Ekwador, Boliwię i Paragwaj.
- Ponad 60% Greków głosowało na „nie” w greckim referendum dotyczącym porozumienia z wierzycielami Aten. Wyjście Grecji ze strefy euro znacznie się przybliżyło, choć politycy natychmiast podjęli rozmowy.
- Proeuropejska koalicja wygrała wybory samorządowe w Mołdawii pokonując partie sympatyzujące z Kreml. Merem Kiszyniowa zostanie zwolennik integracji z UE Dorin Chirtoacă z Partii Liberalnej, który zdobył w drugiej turze wyborów samorządowych 53,48% głosów i pokonał byłą premier Mołdawii Zinaidę Greceanii z Partii Socjalistów, która nawoływała do integracji z Rosją.
- Rada Najwyższa Ukrainy przyjęła ustawę o policji, która zastąpi funkcjonującą obecnie w tym kraju milicję. Nowa, odpolityczniona służba, pojawiła się już na ulicach ukraińskich miast.
- Ukraiński wywiad zidentyfikował pięciu wysokiej rangi rosyjskich wojskowych, którzy dowodzą oddziałami swojej regularnej armii na wschodniej Ukrainie i bojówkami separatystów.
- KE poinformowała, że zwiększa o 15 mln euro pomoc humanitarną dla mieszkańców wschodniej Ukrainy, gdzie wciąż dochodzi do starć sił rządowych z separatystami. Szacuje się, że liczba osób potrzebujących pomocy w regionie sięga 5 mln.
- Rosja wstrzymała dostawy gazu na Ukrainę, ponieważ ta nie wniosła opłaty z góry za surowiec. Kijów ratuje się zapasami, niższym zużyciem i zakupami ze Słowacji.

- Prokuratura Generalna Rosji „nie jest pewna”, czy Związek Radziecki miał prawo uznać niepodległość Litwy, Łotwy i Estonii w 1991 r. i ma oficjalnie badać tą sprawę. Wcześniej prokuratura uznała, że oddanie Ukrainie Krymu za Chruszczowa było bezprawne...
- Na liście zabytków należących do tzw. dorobku ludzkości, sporządzanej przez UNESCO, znalazły się dwie francuskie prowincje – Szampania i Burgundia.
- Uhonorowanie agentów. W Rosji przyjęto ustawę zaliczającą do stażu pracy i emerytury tajną współpracę ze służbami specjalnymi.
- Dyplomaci z Moskwy zagrozili „najbardziej negatywnymi konsekwencjami” za usunięcie pomnika tzw. polsko-sowieckiego braterstwa broni, który stał w Nowej Soli.
- Premier Węgier Orban wyjaśnił, że ogrodzenie, jakie jego kraj chce wybudować na granicy z Serbią, jest konieczne, aby powstrzymać napływ nielegalnych imigrantów. Zaprzeczył, aby ta decyzja była wymierzona przeciwko samemu Belgradowi.
- Chińska armia wysyła rakiety pod granicę z Indiami. Pekin spodziewa się konfrontacji w Kaszmirze i rozmieszcza rakiety w okolicach miasta Hoten. Chodzi o zestawy HQ-9, chiński odpowiednik amerykańskich Patriotów i rosyjskich wyrzutni S-300.
- Koalicja na czele, której stoi USA przeprowadziła jeden z najcięższych jak dotąd nalotów na miasto Ar-Rakka (Syria) uznawane za nieoficjalną stolicę Państwa Islamskiego (IS).
- Tydzień po tragicznym w skutki zamachu terrorystycznym na plaży w Susie, Tunezja ogłosiła stan

wyjatkowy. Na plaży zginęło 38 osób, z czego 30 to Brytyjczycy.

- 25 osób zginęło w eksplozji w meczu w północnej Syrii. Ofiary to członkowie powiązanego z Al-Kaidą Frontu Al-Nusra. W ataku zginął m.in. ich lider.
- Palestyńskie siły aresztowały ponad 100 przedstawicieli Hamasu na Zachodnim Brzegu Jordanu.
- W nigerijskim Jos islamscy z Boko Haram przeprowadzili dwa zamachy, w których zginęły łącznie 44 osoby.
- Najnowsze zdjęcia satelitarne z chińskiej stoczni Wuchang w mieście Wuhan wskazują, że Pekin pracuje nad miniaturowymi okrętami podwodnymi.
- Korea Północna zwróciła się do Iranu z prośbą o pomoc humanitarną, dzięki której kraj rządzony przez Kim Dzong Una ma przetrwać katastrofę spowodowaną „najgorszą suszą od 100 lat”.
- Władze Rosji zadeklarowały „szereg zastrzeżeń” wobec holenderskiego projektu raportu na temat przyczyn katastrofy samolotu pasażerskiego Boeing 777 towarzystwa Malaysian Airlines, który w lipcu ubiegłego roku został prawdopodobnie zestrzelony przez separatystów na wschodzie Ukrainy.
- Dwóch francuskich żołnierzy zostało zatrzymanych w związku z podejrzeniem, że dopuszczali się czynów pedofilskich podczas pełnienia misji pokojowej w Burkina Faso. To kolejna taka sprawa w ostatnich miesiącach.
- Brytyjska minister edukacji Nicky Morgan publicznie stwierdziła, że dziecięce komentarze świadczące o braku tolerancji dla homoseksualistów mogą sugerować, że dziecko w przyszłości może zostać... ekstremistą. □

Paryż dusi się

Piotr Witt

Od wielu lat Paryż dusi się w suych granicach. Obecnie przed władzami stolicy stoi alternatywa, w którą stronę się udać. Jak się u yd, je o ydwa p, ponowane rozwiązania są złe.

Napoleon III korzystając z dyktatorialnej władzy cesarskiej i talentu prefekta Haussmanna uczynił Paryż najnowocześniejszym miastem świata w latach 1850 – 1870. Po upadku cesarstwa turyści ze wszystkich krajów ciągnęli do stolicy Francji, aby podziwiać najsprawniej działające wodociągi, najbardziej pomyślową kanalizację, najsmielsze rozwiązania komunikacyjne, zafane w miastach amerykańskich. I ponadto pierwsze w świecie domy towarowe, pierwsze osiedla robotnicze, lasy miejskie – płuca wielkiej aglomeracji. A także Grand Hotel, Operę, teatry miejskie, wielkie arterie, kolej okrążającą Paryż, to wszystko, co potrafił zbudować ten wielki władca w ciągu niecałych 20 lat panowania. Wzniesiony przed wynalezieniem windy Paryż nie wykracza wzwyż na 6 - 7 pięter, co stanowi o jego wyjątkowości na tle współczesnych miast zabudowanych wieżowcami.

Wyczerpane rezerwy

Ale dzisiaj po stu pięćdziesięciu latach i stu od masowego wprowadzenia samochodu rezerwy pozostawione przez Napoleona III wyczerpały się ostatecznie. W ciągu ostatnich trzydziestu lat rozebrano w obrębie stolicy ostatnie małe domy, zajezdnie autobusowe i wyburzono liczne szpitale. Obecnie cztery wielkie szpitale w sercu Paryża czekają na rozbiórkę. Na pozyskanych terenach wyrosły wielopiętrowe kamienice. Przybyło odpowiednio ludzi i samochodów. Paryż, otoczony jest ze wszystkich stron obwodnicą, niby średniowieczne miasto fosą. Napór osiedleńczy na miasto trwa, co nie przeszkadza, że tysiące mieszkań stoją puste przez większą część roku. Ostatnio sprzedano 140 -metrowy apartament obok placu Pigalle nie zamieszkały od 1942 roku. Ale właściciele większości z tych mieszkań – kosmopolityczni bogacze, albo fundusze powiernicze zakupiły je nie po to, aby mieszkać, ale aby zarobić. Metr kwadratowy mieszkania przy ulicy Sevres, obok domu towarowego Bon Marche sprzedawany kilka lat temu poniżej i tak fantastycznej ceny 20 tys € niedawno kosztował ponad 30 tys. Ostatnio, dawne, ogromne mieszkanie aktora Alona Delon sprzedano za 46 mln €. Przy powierzchni 780 m² stanowi to 60.000 €/m². Zarobek pewniejszy od wszystkich akcji. Niemniej, mimo wielkich mieszkań świecących pustkami gęstość zaludnienia Paryża stale rośnie: 24

000 mieszkańców na km² (29 mars 2011) – Dla porównania: największe miasto świata pod względem liczby mieszkańców Tokio ma gęstość zaludnienia cztery razy mniejszą, Przed stolicą Francji zarysowały się...

Dwie drogi w przyszłość.

Pierwsza, to zachować w stanie nienaruszonym urodę Paryża, dla której co roku ciągnie doń z całego świata 20 mln turystów. Oznacza to dalszy wzrost cen. Już dzisiaj kupno mieszkania stało się niedostępne dla paryżanina. Stolica będzie, jak Wenecja, zamieniać się coraz bardziej w martwą atrapę, miasto – dekorację, którego stłoczeni mieszkańcy żyją w stanie permanentnej frustracji i coraz większa ich liczba zaludnia szpitale psychiatryczne. Socjalistyczne władze stolicy proponują Inną drogę. Chcą pozbawić Paryż jego wyjątkowości, zamienić go w wielkie miasto, takie, jakich na świecie są setki. Przewidują rozbudowę wzwyż, tak jak wyciągano w górę miasta średniowieczne zamknięte w murach obronnych. Za kilka dni zostanie ponownie przedstawiony radzie miejskiej projekt wieżowca odrzucony już raz przez radnych w listopadzie. Tzw. wieżowiec Triangel – 42 piętra, 180 m wysokości ma stanąć na obecnych terenach wystawowych przy Porte de Versailles. Nowy projekt, nieznacznie tylko różny od odrzuconego ma zapoczątkować koniec Paryża, jaki znamy. Pierwszy wielki wieżowiec wybudowany na miejscu starego dworca Montparnasse na początku lat 1970 zdeformował na stałe pejzaż miasta. Spowodował decyzję, aby nie powtarzać nieudanego eksperymentu. Ale stale rosnące ceny metra kwadratowego stanowią zbyt wielką pokusę. Inwestorzy budowlani nie rezygnują. Możliwa jest przecież także...

Trzecia droga.

Na zewnątrz rozciągają się przedmieścia, których nikt nigdy nie potoczył w sposób naturalny z miastem. Życie płynie tam innym rytmem i ceny gruntu są niższe. Można by przykryć obwodnicę, zbudować inną, odsuniętą znacznie dalej i zabudować przedmieścia zgodnie z racjonalnie obmyślanym planem urbanistycznym. Słowem – powiększyć miasto wszcz, pozostawiając nietkniętą stolicę historyczną w jej obecnych granicach. Przecież, odwołując się do naszych polskich realiów nikomu przy zdrowych zmysłach nie przyjdzie do głowy wzniesienie wieżowca pośrodku Starego Miasta w Warszawie, mimo, iż zrekonstruowane budynki naszej Starówki są o 100 lat młodsze od kamienic paryskich, niegdyś najnowocześniejszych na świecie. Nawet w imię najlepiej uargumentowanych względów praktycznych nie wolno pozbawić miasta jego duszy. □

Oświadczenie KEP po głosowaniu Sejmu RP nad rządowym projektem ustawy „o leczeniu niepłodności”

Nie igrajmy z życiem

Prezydium Konferencji Episkopatu Polski z wielkim smutkiem i rozczarowaniem przyjmuje wynik głosowania Sejmu nad rządowym projektem ustawy „o leczeniu niepłodności”.

W marcowym apelu biskupi wyrazili szereg zastrzeżeń do tego projektu, opierając się na wynikach naukowych badań medycznych. Prosilili też o przyjęcie takiego prawa, które poprawi obecną sytuację, a nie ograniczy się do zalegalizowania bez zastrzeżeń praktyk stosowanych w klinikach in vitro.

Biskupi wskazali wówczas, w jakich sprawach rządowy projekt winien zostać poprawiony i wyliczyli 8 rozwiązań projektu, które są nie do zaakceptowania (m.in. selekcję zarodków, umożliwienie klonowania człowieka, mrożenie embrionów, a także możliwość powoływania do życia dzieci po śmierci dawcy komórek rozrodczych). Prezydium Episkopatu wyraziło również nadzieję na przyjęcie przez Sejm poprawek do projektu.

Niestety, wszystkie zgłaszane przez postów poprawki, mające na celu poprawę projektu, zostały odrzucone w głosowaniach.

Postowie popierający projekt ustawy „o leczeniu niepłodności” w wersji rządowej pozostają w niezgodzie z nauczaniem papieża Franciszka, który apelował do lekarzy: „Waszym obowiązkiem jest wyrażać sprzeciw sumienia przy aborcji, in vitro i eutanazji!” Ojciec Święty prosił, aby nie eksperymentować i nie igrać z życiem człowieka. Wynikiem dzisiejszego głosowania zostały również zlekceważone oceny etyczno-moralne projektu ze strony biskupów. Ponad 260 parlamentarzystów odcięło się swoim głosem od poglądów wielu swoich wyborców.

Prezydium Episkopatu Polski wyraża

nadzieję na poprawienie proponowanej ustawy w Senacie RP. Biskupi ufają, że do sumień parlamentarzystów dotrze głos nie tylko Papieża, Konferencji Episkopatu Polski, ale także organizacji rodzinnych, ruchów obrońców życia oraz specjalistów z zakresu ginekologii i położnictwa, którym drogę jest życie ludzkie. □

*Abp Stanisław Gądecki
Przewodniczący KEP*

Dzień Życia Konsekwowanego

Życie we wspólnocie braterskiej osób konsekrowanych jest „przestrzenią teologiczną”, w której można doświadczać mistycznej obecności Zmartwychwstałego Pana, a to stanowi ważne – zwłaszcza dzisiaj – „proroctwo pośredniczenia”. Ludziom naszych czasów potrzebne są, bowiem mocne i pewne „punkty oparcia – punkty odniesienia”.

Po «uczcie słowa» była «uczta przy stole» w atmosferze radości: szerokiego i głębokiego wzajemnego zrozumienia. Rozmowy przy stole zostały potem przeniesione do auli, gdzie siostry i księża dzielili się własnymi doświadczeniami postugi Kościołowi – zwłaszcza w ramach PMK we Francji. Spotkanie trwało dwie i pół godziny w bardzo pogodnej atmosferze. Wiele uwagi zostało poświęcone trosce o dzieło powołań, nb. nikomu się nie spieszyło. Temat, bowiem był (i jest) ogromnie aktualny, jako że Polonia we Francji może poszczycić się zaledwie kilkoma powołaniami zakonnymi i kapłańskimi.

Resumé dialogu na temat duszpasterstwa powołań do życia konsekrowanego w PMK we Francji można wyrazić w następujących punktach: 1) Potrzeba obecności osób konsekrowanych nie tylko w służbie wg charyzmatu, ale także «z» młodzieżą i «dla» młodzieży. Należy umożliwić młodzieży, by «zobaczyła konkretną służbę siostr zakonnych». 2) Potrzeba «miejsca», w którym młodzież polonijna mogłaby się spotykać (dni skupienia, wspólne wyjazdy np. weekendowe, rekolekcje oazowe, spotkania

ciąg dalszy ze str. 5

dla ministrantów itp.). 3) Podkreślano potrzebę etatowego «duszpasterza młodzieży» dla regionu paryskiego – i nie tylko dla paryskiego. 4) Istotnej jest to, żeby w spotkaniu z dziećmi i młodymi brali udział także rodzice, bo przecież «rodzina jest pierwszym seminarium». 5) Nieodzowna jest stała modlitwa w intencji powołań do życia konsekrowanego – włączając także apostoła wśród osób samotnych i chorych (ofiaryjących swoje cierpienie w tej ważnej intencji). 6) Potrzeba jest «widoczność» siostr zakonnych w niedzielnych celebracjach polonijnych, bo «nieobecni nie mają racji». 7) Sugestia cyklu artykułów o poszczególnych założyciel(k)ach w «Głosie Katolickim» uwzględniając (przynajmniej okresowo) «wkładkę dla dzieci» i «wkładki dla młodzieży». Cykl artykułów proponowano rozpocząć od września 2015. 8) Młodzież mogłaby także

prorowadzić swój «link internetowy» na stronie internetowej PMK. g) Wszyscy potwierdzili, że bardzo ważne są takie właśnie spotkania osób konsekrowanych. Zaproponowano datę wokół 2-go lutego!), kiedy cały Kościół właśnie temu poświęca szczególną uwagę.

Niemal wprost z Polskiego Seminarium, po projekcji filmu «L'Apôtre», uczestniczący udali się na Montmartre, gdzie uczestniczyli w dorocznej Pielgrzymce Polonii do sanktuarium Sacré-Coeur. Siostry zakonne brały czynny udział w liturgii, która, (jak co roku) zgromadziła kilka tysięcy rodaków, także z młodzieżą i dziećmi pierwszokomuniijnymi. Była to wyjątkowo radosna Pielgrzymka: aż sześciu, księży celebrowały wtedy swoje jubileusze: 50, 25 i 15-lecia Kapłaństwa. «Żniwo jest wielkie, proście Pan żniwa, aby wyprawił robotników na swoje żniwo». □

Ks. prał. dr Krystian Gawron

Ogrody Biblijne

Zbliżę ją się waka, je i u y jaz ały w stronę Polski, zachęcam wszystkich do odwiedzenia Polskich Ogrodów Biblijnych w Proszowicach koło Krakowa, Myczkowcach koło Leska /Bieszczady/, Muszynie, Mał polska oraz Chorzowie.

Do każdego Ogrodu przybywa w czasie wakacji ponad 2 tysiące osób, wstęp bezpłatny. Wielką pasjonatką tematu od 19 lat jest pani dr. Zofia Włodarczyk pracownik naukowy Uniwersytetu w Krakowie, która zaprojektowała trzy Ogrody Biblijne w Proszowicach-2008, Myczkowcach-2010, w Muszynie-2015/otwarcie w czerwcu/.

Jaką rolę w czasach współczesnych ma pełnić symbol Edenu, więzi pomiędzy Bogiem, a ludźmi oraz ludźmi a przyrodą, formą zakłóconą przez pierwszy grzech naszych prarodzców Adama i Ewę. Historyczny zapis Starego i Nowego Testamentu wymienia 200 gatunków roślin ale

siedem najważniejszych: figa, oliwka, granat, palma daktylowa, winorośl, pszenica-jęczmień. Wydarzenia z Biblii stały się tematem małych i dużych Ogrodów przy kościołach, klasztorach, synagogach, także i parkach, ogrodach botanicznych, parkach krajobrazowych.

Pierwsze Ogrody Biblijne zakładali protestanci, najstarszym jest założony w 1957 przy kościele prezbiteriańskim w Ojai w Kaliforni w USA. Obecnie na świecie znajduje się ponad 500: Ameryka Północna/głównie USA/, Niemcy/100/, Izrael, Japonia, Australia, Dania, Hiszpania, Szkocja - Wielka Brytania, Irlandia - Cork, w miastach: Hamburgu, Utrechcie,

Lublinie, Krakowie /Ogrody Botaniczne/. Ogrody Biblijne stały się zapisem historii biblijnej, rekonstrukcją wydarzeń życia ludzi w tamtych czasach, pogłębiały wiarę, pełniły funkcję dydaktyczną, symboliczną i tematyczną. Przybliżyły „Ziemie Świętą”, jej orientalną formę i klimat, były tęsknotą za Bogiem, doskonałością, spokojem wewnętrznym. Tak jest także i dzisiaj w polskich Ogrodach Biblijnych spójność kontemplacji, otwarcie na Biblię i pogłębienie naszej wiary, piękne projekty krajobrazu w scenach testamentowych, rośliny, drzewa, krzewy, które zadomowiły się w naszym krajobrazie, wiedzę botaniczną, piękno Boży, spójność i ciszę.”

Pamiętajcie o ogrodach, przecież stamtąd przysłieszcie. „Na początku: Bóg rzekł: Niechaj ziemia wyda rośliny zielone: trawy dające nasiona, drzewa owocowe rodzące na ziemi według swojego gatunku owoce, w których są nasiona. I stało się... A Bóg widział, że były dobre” /Rodz 1,11/. □

26 lipca rusza system rejestracji na ŚDM 2016

Od 26 lipca uczestnicy i wolontariusze będą mogli zarejestrować się na Światowe Dni Młodzieży w Krakowie. Organizatorzy chcą, aby, jako pierwszy rejestracji dokonał papież Franciszek.

Zwróciliśmy się z prośbą do Stolicy Apostolskiej, aby w tym dniu Ojciec Święty, w czasie modlitwy Anioł Pański, zachęcił młodzież całego świata do zgłaszania się, już oficjalnego, na ŚDM i żeby potwierdził, że jako pierwszy pielgrzym jest już zarejestrowany – powiedział KAI ks. Grzegorz Suchodolski, sekretarz generalny Krajowego Biura Organizacyjnego ŚDM 2016.

Uruchomienie systemu rejestracji pielgrzymów i wolontariuszy ma miejsce dokładnie rok przed ceremonią otwarcia ŚDM, a więc w niedzielę 26 lipca. System będzie dostępny w pięciu oficjalnych językach wydarzenia. Oprócz polskiego będzie to angielski, włoski, francuski i hiszpański.

Krajowe biuro ŚDM zachęca młodzież, by nie rejestrowała się spontanicznie przez internet, ale by zgłaszała się do swoich koordynatorów diecezjalnych. – W każdej polskiej diecezji istnieje centrum diecezjalne ŚDM i chcemy, żeby grupy były rejestro-

wane właśnie poprzez te centra. Wewnątrz nich będą tworzone odpowiednie grupy z parafii czy centrów młodzieżowych – wyjaśnia ks. Grzegorz Suchodolski.

Dzięki temu biskup diecezji będzie wiedział, kto z młodych, jaka parafia, szkoła czy wspólnota wybiera się na ŚDM. W ten sposób także łatwiej będzie zaproponować młodym udział w projekcie „Młodzi misjonarze miłosięrcia”. – To jest projekt, którym chcemy przez najbliższe 12 miesięcy objąć całą Polskę. Zachęcamy młodych, żeby w nawiązaniu do hasła ŚDM „Błogostawieni miłosięrci” rozoznali w swoim terenie, jakie są potrzeby – kogo należy wesprzeć, czy to materialnie czy przez jakieś inne świadczenia, angażując się jako wolontariusze – powiedział ks. Suchodolski.

Dokładna cena i podział pakietów będą znane wraz z rozpoczęciem rejestracji. Wiadomo, że młodzi będą mieli do wyboru siedem rodzajów pakietów pielgrzyma. Do wyboru będą m.in. pakiety weekendowe, pakiety długiego weekendu, z wyżywieniem i noclegami lub bez. Chcemy, żeby młodzież partycypowała w kosztach. To jest oczywiste, tak zawsze było, tutaj naśladujemy te rodzaje pakietów, które były na poprzednich ŚDM – wyjaśnia sekretarz generalny Krajowego Biura Organizacyjnego ŚDM 2016. □

opr. za KAI

Point route

La route polonaise en 2015

Je porte une attention toute particulière à la route en Pologne dont je suis un usager attentif et exigeant depuis plus de trente ans. Nombreuses ont été pour moi les occasions de pester contre ces routes soit disant internationales, ressemblant aux plus mauvaises départementales françaises, encombrées de camions et de voitures, dont l'intensité croissait au fil des années.

Dans quel siècle était-on ? Elles étaient pleines de trous et d'ornières, et à force d'y rouler les poids lourds avaient creusé des rails dans le revêtement de mauvaise qualité. Comme la distance en largeur entre les roues des camions n'est pas la même que celle des voitures de tourisme, cela nous obligeait à rouler parfois à cheval, avec les roues d'un côté, dans un rail. Le pire, c'était pour dépasser. Il fallait alors se sortir du rail de sa voie, passer sur la voie de gauche, se « caler » dans un de ses rails, dépasser et revenir sur sa voie en reprenant son rail. Quand j'y pense maintenant, j'en ai froid dans le dos, car rouler de cette façon était particulièrement dangereuse. Il n'est donc pas étonnant que, toutes choses étant égales par ailleurs, la mortalité sur les routes polonaises était si élevée. Et le passage par Poznań ! Il y avait quatre passages à niveau à traverser qui étaient toujours fermés lorsqu'on y arrivait, et il fallait attendre de longues minutes pour que les trains passent et que les barrières s'ouvrent enfin. On mettait dans les huit heures pour faire la liaison entre la frontière allemande et Varsovie – moins de cinq cents kilomètres. Il nous est arrivé de rouler la nuit, mais là aussi que de surprises, notamment des camions tous feux éteints en plein milieu de la route pendant que le chauffeur dormait tranquillement dans sa cabine !

Pendant ce temps-là, le gouvernement de la République populaire promettait de belles autoroutes – un mirage, alors qu'un plan de 1946 prévoyait un réseau de 3700 km. À l'époque, sous la « commune », les « mauvaises langues » disaient que les pontes

du régime détournent l'argent destiné aux infrastructures routières pour se le mettre dans les poches. La République populaire est tombée, mais le problème des routes est encore resté longtemps une grosse épine dans le pied du nouveau régime. Alors les mêmes « mauvaises langues », ou d'autres, ont continué à dire que les nouveaux gouvernants s'en mettaient toujours plein les poches, comme avant.

Finalement, avec l'Europe, les choses se sont quand même un peu améliorées. Je passe sur les péripéties avec la réduction des ambitions en termes de kilométrage, avec le choix parfois hasardeux des entreprises ou l'application de revêtements d'une qualité différente de celle qui était souhaitée, etc. J'ai déjà eu l'occasion de m'étendre sur ces sujets dans ces colonnes. Le dernier plan en cours prévoit un réseau d'un peu plus de 2000 km d'autoroutes, dont près de 1600 sont déjà en service, soit 78 %. Le dernier tronçon de 35 km a été ouvert sur l'A4, entre Tarnów et Dębica, le 30 octobre 2014. À côté des autoroutes, notre pays développe un réseau de voies express, plus de 5500 km à terme, dont 1600 km sont déjà en service, soit 29 %. Les prévisions sur les cinq ans à venir, c'est la construction de 1770 km de routes express et d'autoroutes supplémentaires. En verra-t-on un jour le bout ?

Pendant toutes ces années de galère, je ne rêvais que d'une chose, prendre l'autoroute à quelques kilomètres de chez moi et n'en sortir qu'à Varsovie, à quelques kilomètres de mon lieu de villégiature. Mon rêve est récemment devenu une réalité ! Un beau matin j'ai pris l'autoroute en direction de Paris, puis le périphérique, puis l'autoroute du Nord, ensuite l'A2. J'ai traversé la Belgique en biais pour entrer en Allemagne – Cologne, Dortmund, Bielefeld, Hanovre, Berlin, la route classique ; de Berlin vers l'Oder par l'A12, puis l'A2 de Świecko jusqu'à Varsovie et enfin un petit bout de S8, une voie express qui permet de contourner la capitale. Parti

à 6 heures de Berlin, je suis arrivé vers 11 h 30 – la circulation est chargée à Varsovie et il y a des travaux sur la S8. Cinq heures et demie en respectant les limitations – 140 en Pologne –, pour un peu plus de 550 km. Ça c'est l'Europe, enfin ! On traverse de beaux paysages en Pologne, on voit avec plaisir la campagne bien entretenue. Il y a beaucoup de murs anti-bruit tout le long du chemin. Est-ce toujours justifié, lorsqu'on ne voit qu'un pâté de maisons dans le lointain ? J'ai payé 78,90 PLN, près de 19 euros, mais la dernière barrière de péage est en construction à l'approche de Varsovie... À certaines barrières, j'ai vu des passages réservés au télépéage et l'autoroute est équipée d'aires de repos et de stations-service. L'Europe, quoi !

Je n'ai pas vu de radars sur l'autoroute, mais il y en a plus sur les routes. Les leurres que l'on connaissait ont disparu et la police contrôle beaucoup plus, même dans des véhicules banalisés. Attention, la répression des excès de vitesse est devenue plus sévère. Les tarifs vont de 50 à 1500 PLN (entre 12 et 360 euros) selon le lieu (en ville ou hors agglomération) et selon l'excès (10 km/h, 11-20, 21-30, 31-40, 41-50, 50 km/h et plus), avec une suspension de trois mois du permis de conduire en cas de dépassement de 50 km/h en ville. Et ne vous leurrez pas, votre plaque française ne vous immunisera pas : les PV seront envoyés chez vous ! □

Płyta dedykowana papieżowi Franciszkowi

Jak w wyjaśnia s. Miriam OCD z liczącą osiem siostr karmelitańską wspólnoty w Elku, płyta powstała z okazji Roku Życia Konsekwowanego, pod wpływem zachęty papieża Franciszka, który podkreśla, by żyjąc w klauzurze i komunikuując się Panem Bogiem, osoby konsekrowane ewangelizowały innych, utrzymując łączność ze światem.

Wdzięczne Dobremu Bogu za Rok Jubileuszowy 500. rocznicy narodzin św. Teresy od Jezusa oraz za dar Roku Życia Konsekwowanego pragniemy z wielką miłością i radością podzielić się naszą płytą – podkreślając karmelitanki. Album „Nadzieja pielgrzymująca” jest dedykowany właśnie Ojcu Świętemu.

Płyta zawiera utwory własne. Kompozytorką muzyki i autorką tekstów jest s. Agnieszka OCD. „Utwory, które znalazły się na płycie są próbą uchwycenia w formie słów i muzyki tajemnicy tęsknoty

Boga za człowiekiem i człowieka za Bogiem. Powstawały one na modlitwie, jako owoc modlitwy” – tłumaczy.

Na płycie znalazła się m.in. pieśń-modlitwa „Ojciec nasz” w j. arabskim. W utworze wykorzystano muzykę tradycyjną używaną w Kościele katolickim w Ziemi Św. Nagraniu towarzyszy prezentacja wideo z okazji kanonizacji św. Marii od Jezusa Ukrzyżowanego – Matej Arabki. Klip można zobaczyć na stronie wspólnoty www.karmel.elk.pl □

opr. za KAI

Kierowca na podglądzie

Kanadyjski odpowiednik polskiego GIODO wydał raport, w którym ostrzega, że nowoczesne samochody na każdym kroku łamią prywatność kierowców. Ze przez to prowadzący pojazdami są źródłem dochodów dla wielu branż przemysłu.

Zaraz, zaraz. Jak to łamana jest prywatność? W którym momencie? Otóż okazuje się, że co chwilę. Samochody są coraz bardziej naspikowane elektroniką, a ta nie tylko rejestruje każdy kilometr, ale przesyła te informacje dalej. I tak jak świadomość zachowania prywatności wśród osób korzystających z komputera czy telefonu jest już całkiem spora, tak wśród kierowców w zasadzie zerowa.

Wiedzą wszystko

Nie chodzi o to, żeby się czegoś wstydzić. Nie chodzi o to, by mieć coś do ukrycia. Problem leży gdzie indziej. Zarówno firmy motoryzacyjne, informatyczne, jak i ich biznesowi partnerzy zarabiają krocie na tym, że śledzą każdy przejechany kilometr. „Kierowca samochodu dostarcza tylu danych o sobie, że prywatność praktycznie przestaje istnieć” – napisano w raporcie the Privacy Commissioner of Canada, czyli kanadyjskiego odpowiednika Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych. Którędy konkretnie dane wyciekają? Przez urządzenia, które po to, by funkcjonować, muszą komunikować się z siecią lub innymi samochodami. Mowa tutaj o wszelkiego rodzaju systemach służących lokalizacji satelitarnej, komputerach pokładowych, systemach ostrzegania przed korkami czy nagłymi zdarzeniami na drodze. Jednym z urządzeń, które może dostarczać o nas całkiem sporej ilości informacji, jest telefon komórkowy, który zresztą często służy w samochodzie jako system do lokalizacji satelitarnej. W skrócie nie chodzi więc o jakieś ukryte funkcje czy montowane w sekrecie przez producentów podzespoły, tylko o to, z czego korzystamy dla wygodny. „Te same technologie, które pozwalają tworzyć bezpieczniejsze, wygodniejsze i przyjemniejsze w użytkowaniu pojazdy, jednocześnie przyczyniają się do tworzenia rozległych baz danych o kierowcach” – mówi wspomniany raport. Dalej jego autorzy twierdzą, że te bazy danych mogą być wykorzystywane do „profilowania i śledzenia zachowań konsumentów dla celów marketingowych i innych”.

Co takiego nowoczesny samochód może powiedzieć o swoim właścicielu? Oj, sporo. Może określić stan jego zdrowia, miejsce pobytu, z kim lub z czym się komunikuje (telefonicznie, w tym SMS-owo, jak i internetowo), ale także rodzaj słuchanej muzyki, słuchane stacje radiowe, miejsca postoju (w tym np. stacje benzynowe, na których kierowca się zatrzymuje), czas postoju (czy tylko tankował, czy także napił się kawy), a nawet osoby, z którymi kierujący w trakcie jazdy się kontaktował. Przy takiej liście przesyłanie informacji o sprawności pojazdu czy parametrach jego podzespołów wydaje się totalnie niewinne.

Pokieruj sobie

Można by zapytać, komu takie dane mogą się przydać. Cóż, lista

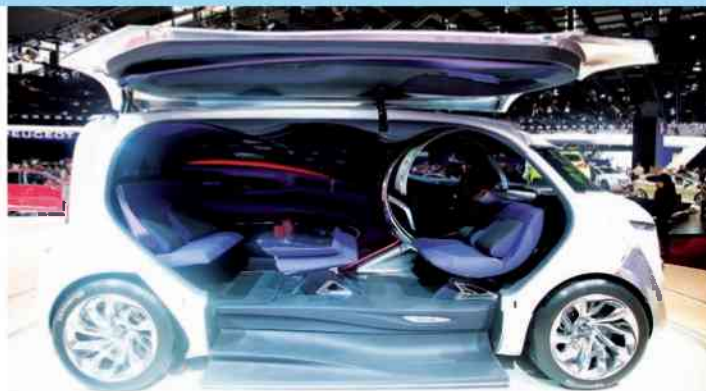

foto. T. Różycki

byłaby naprawdę długa. Począwszy od samych sprzedawców samochodów czy ich części, przez ogromny przemysł gadżetów samochodowych. Zainteresowani są na pewno ubezpieczyciele, firmy badające zachowania konsumenckie oraz te, które są właścicielami stacji benzynowych i punktów usługowych. Być może także szeroko rozumiany przemysł rozrywkowy. W końcu niektórzy mają czas na słuchanie muzyki, radia czy audiobooków tylko w trakcie prowadzenia samochodu. Informacjami o tym, kto i gdzie się znajduje, mogą być zainteresowani także przestępcy.

Coraz większą ilością systemów zainstalowanych w samochodzie rządzi komputer. Urządzenie, które musi się komunikować z internetem, z systemami drogowymi czy z komputerami w innych samochodach. Kilka lat temu, w czasie odbywającej się w Las Vegas (USA) konferencji DEF CON, dwóch hakerów pokazało, jak zdalnie można przejąć kontrolę nad jadącym drogą samochodem. Charlie Miller i Chris Valaska w czasie swojej prezentacji rozpędzili na autostradzie toyotę prius do prędkości 130 km/h. Wszystko odbywało się zdalnie i wbrew kierującemu pojazdem. Prius to nowoczesny samochód hybrydowy, a więc taki, który ma dwa rodzaje napędu. Komputer pokładowy w samochodzie cały czas – jak powiedzieliśmy o komputerze stojącym na biurku – jest podłączony do sieci. Przez sieć właśnie hakerzy dostali się do samochodu. I choć zrobili to wirtualnie, efekty i związane z tym zagrożenie były jak najbardziej realne.

Drugi pokaz zrobił na obserwatorach jeszcze większe wrażenie. W jadącym z dużą prędkością samochodzie ford maverick hakerzy po prostu wytęczyli hamulce. Od strony mechanicznej układ hamulcowy był całkowicie sprawny, ale nieprawdopodobnie zadziałał komputer pokładowy samochodu. I znowu, choć „wizyta” hakerów w samochodzie była wirtualna, jej efekty były jak najbardziej rzeczywiste. Po pokazie hakerzy przekazali producentom tych dwóch modeli samochodów raport, w którym pokazali luki w ich systemach zabezpieczeń. Producenci nie odwzajemnili się jednak i nie podzielili się informacjami o oprogramowaniu działającym w ich samochodach. W efekcie tak do końca nie wiadomo, jakie informacje są zbierane i gdzie przesyłane. A kierowcom pozostaje żyć... szerokiej drogi. □

Tomasz Rożek (Gość Niedzielny)

GŁOS WOKÓŁ SPORTU

☺ Powoli ruszają rozgrywki pucharowe. Na początek Śląsk Wrocław pokonał w Słowenii NK Celje 1:0 w pierwszym meczu 1. rundy kwalifikacji piłkarskiej Ligi Europejskiej. W tej samej rundzie LE piłkarze Jagiellonii wygrali na wyjeździe z litewskim FK Kruoja Pokroje 1:0.

☺ Lechia Gdańsk przegrała w finale Lotto Cup z Hannoverem 96, a o zwycięstwie drużyny z Niemiec zdecydowały karne. W regulaminowym czasie gry padł wynik 1:1. W półfinale Lechia Gdańsk pokonała Szachtara Donieck (także po „karnych”).

☺ Mimo porażki w finale Copa America,

reprezentacja Argentyny prowadzi w rankingu FIFA. Najwyższe miejsce od lat zajmuje reprezentacja Polski – 30.

☺ Polscy siatkarze w meczach Ligi Światowej grali w Krakowie ze Stanami Zjednoczonymi i wygrali pierwszy mecz 3:2, by następnie przegrać 1:3. Wcześniej zdobyte punkty w meczach w Iranie (2:3 i 3:1) pozwoliły nam jednak awansować z grupy z drugiego miejsca i Polacy zagrają w finale tej imprezy.

☺ Indywidualnym Mistrzem Polski na żużlu został w Gorzowie zawodnik Betardu Sparty Wrocław Maciej Janowski. W finale pokonał on Bartosza Zmarzlika i Tomasza

Gapińskiego – obaj MoneyMakesMoney Stal Gorzów, a czwarty był Janusz Kołodziej.

☺ Z ośmiorga Polaków startujących w mityngu Diamentowej Ligi w Paryżu tylko Piotr Małachowski stanął na podium i wygrał konkurs rzutu dyskiem z wynikiem 65,57 m.

☺ Zwycięzcą 72. Rajdu Polski został Francuz Sebastien Ogier z Volkswagena. Najlepszy z Polaków Robert Kubica (RK WRT Team) był 8.

☺ Widzew Łódź – jeden z najbardziej utytułowanych polskich klubów piłkarskich i m.in. uczestnik Ligi Mistrzów – nie otrzymał licencji na występ w drugiej lidze. □

Bogdan Usowicz

PiS o Polakach za granicą

Bogdan Dobosz

W Katowicach odbyła się konwencja programowa PiS. Wybór miejsca nie był przypadkowy, bo to m.in. na Śląsku rozstrzygają się wyniki wszystkich wyborów w Polsce podzielonej pomiędzy Zachód, w większości sprzyjający PO, a Wschód głoszący częściej za tradycjami i wartościami. Pla. forma przywiozła na Górny Śląsk: pe. jalny program („Polska Wielki Projekt”), Prawo i Sprawiedliwość zorganizowało zaś wielką debatę, którą jeszcze w historii kampanii wyborczych w kraju nie było.

Tym razem nie było baloników i żadnego politycznego show w stylu amerykańskim, ale była trzydniowa konwencja przetworzona spotkaniami, dyskusjami i panelami roboczymi (było ich 50). Komentatorzy byli dość zgodni – po raz kolejny partia Jarosława Kaczyńskiego Platformie... uciekła, wybrała teren gry i politycznego rywala zaskoczyła, dystansując i odsuwając w cień chałtorny i dość przypadkowy projekt PO.

Treść wygrała z formą, co w polskiej polityce jest zjawiskiem rzadkim. Nie była to zresztą tylko impreza dla członków PiS. Byli tu bezpartyjni mieszkańcy Śląska, a nawet dużo osób z zagranicy. Nie było zorganizowanego dowożenia działaczy, ale przyjechał, kto chciał, na własny koszt. W panelach uczestniczyli nie tylko politycy, ale przede wszystkim naukowcy, dziennikarze, ludzie kultury, często spoza samego środowiska Prawa i Sprawiedliwości. W Katowicach wystąpił m.in. laureat ekonomicznej nagrody Nobla Eric Maskin, który wsparł PiS i pokazał, że gospodarcze propozycje Beaty Szydło są jak najbardziej sensowne.

Uczestnictwo w konwencji było sporym wyzwaniem. Po niemal 12 godzinach ciągłego przebywania na panelach dyskusyjnych opuściłem centrum kongresowe niemal staniając się na nogach. Przedstawienie całego zakresu przedstawionych tam propozycji wymagałoby niemal książki (zresztą podstawowe założenia PiS taką formę właśnie mają). Z konieczności i tak zresztą trzeba było się ograniczyć do wyboru jedynie kilkunastu trwających równolegle paneli tematycznych i głównych. Największy zawód wywołały u mnie propozycje dotyczące kultury fizycznej i sportu. Nie było tu niczego odkrywczego, a pewne hasła budzić musiały nawet wątpliwości. Największą niespodzianką, in plus, był za to temat Polaków za granicą. Potraktowano go nie tylko poważnie, ale też wieloaspektowo. Przewijał się zarówno w głównych dyskusjach, jak i na panelach tematycznych i bynajmniej nie był poświęcony jedynie biadoleniu na temat emigracji zarobkowej. Przy temacie tym, choćby ze względu na specyfikę naszego tygodnika, pozostaniemy.

W materiałach konferencyjnych znajdziemy, co prawda na temat tylko artykuł prof. Jana Wojtyły o „polityce łagodzenia emigracji zarobkowej w śląskiej perspektywie”, ale sam temat różnych aspektów emigracji był omawiany aż na kilku panelach.

W ostatnich latach Polacy z zagranicy byli traktowani przez władzę po macoszemu. Rząd zajmował się polityką polonijną po raz ostatni, w 2007, kiedy to przyjęto dokument o „ramach działania”, który jednak już wygast.

W programie PiS mówi się o „zobowiązaniach moralnych” Macierzy, zwłaszcza wobec Polaków na Wschodzie, wskazuje na powiązania emigracji z demografią (nie tylko w aspekcie wyjazdów na Zachód, ale też w ramach repatriacji np. z Kazachstanu), ale też o działaniach praktycznych. Dla przykładu Polacy na Litwie, którzy poddawani są z jednej strony naciskom tamtejszych władz mogą w obronie swoich praw szukać sojusznika i poddawać się propagandzie rosyjskiej. Rodzi to z kolei konkretne wyzwania dla Warszawy.

Na różnego typu wsparcie organizacji Polaków za granicą wydaje się rocznie 200 do 250 mln zł. Jest to jednak wsparcie dość chaotyczne, nieskoordynowane, a kompetencje podzielone są pomiędzy 8 różnych ministerstw. W zakresie pomocy trwały ciągle przepychanki pomiędzy MSZ a Senatem, co tylko ilustrowało zły model funkcjonowania współpracy kraju z Polakami z zagranicy. PiS proponuje w tej sprawie konkretną ustawę, która dokona podziału kompetencji. Proponuje też szybką nowelizację ustawy o Karcie Polaka (była to jedna z ostatnich inicjatyw w czasach rządu koalicyjnego PiS). Ograniczenie tego pomysłu przez kolejne ekipy spowodowało, że beneficjentami Karty do tej pory jest zaledwie 150 tys. osób (planowana liczba przekraczała milion). Trzeci ważny akt ustawodawczy doty-

czyłby repatriacji. Przyjęte jeszcze w 2000 roku rozwiązania okazują się obecnie kulą u nogi tego procesu. Polacy w Kazachstanie objęci tzw. promesą wizy wjazdowej do Polski czekają na przyjazd do kraju od kilku lat, a pieniądze wydano na system komputerowy, który po prostu nie działa. W tym czasie Polaków z Kazachstanu ściągali do siebie dając mieszkania i pracę Putin i Łukaszenko.

Ważnym elementem nowych relacji z Polakami z zagranicy ma być odejście od zasady klientelizmu na rzecz partnerstwa. Polacy z zagranicy mogą odgrywać dużą rolę dla Polski w krajach swojego osiedlenia – od obrony dobrego imienia Ojczyzny, zapoznawania sąsiadów z jej historią, po upowszechnianie nowego obrazu Polski współczesnej.

Przykładów prowadzenia polityki emigracyjnej dostarczają nam sąsiedzi Polski – Rosja i Niemcy. Rosjanie zajęli się swoją emigracją dopiero w 2006 roku. W każdym konsulacie Federacji jest obecnie dostępna broszura – „Jak wrócić?”, a w latach 2009–2012 przeprowadzono tam pierwszą dużą akcję przesiedleńczą. W 2011 przyjechało do Rosji (głównie z postsowieckich republik) 61 tys., w 2014 – 106 tys. Przy okazji Putin ściągnął do Rosji i około 20 tys. osób deklarujących swoją polskość. W tym czasie do Polski powracało ze Wschodu po kilkanaście rodzin rocznie. Rosja powołała dla ochrony swoich obywateli za granicą wiele różnych instytucji. Jedną z największych jest fundacja „Russkij Mir”, przeznaczona do podtrzymywania relacji z mniejszościami rosyjskimi za granicą i ich ochrony. Ciekawostką jest, że na czele tej fundacji stoi wnuk... Mototowa.

O swoich rodaków poza krajem zadbali też Niemcy. W ramach polityki „zadośćuczynienia” ściągnięto m.in. 2,3 mln Niemców z b. Związku Sowieckiego, 1,5 mln z Polski, 430 tys. z Rumunii. Jeszcze niedawno roczne kontyngenty powracających wynosiły po 100 tys. osób. Obecnie akcja prawie się zakończyła, a w 2011 powrócił do Niemiec już tylko 2 tys. osób. Niemcy rozwinęli mocno zaplecze dla emigrantów. Od organizacji typu Związek Pomocy Repatriantom, po konkretne organizacje je zrzeszające, niekiedy przybierające już formę ziomkostw (np. Niemcy z Rosji). Państwo finansuje i sponсорuje też działalność dziesiątek instytutów naukowych (państwowych i lokalnych), muzeów i innych placówek zajmujących się tym tematem. Niemcy mają też programy uniwersyteckie i bynajmniej nie zapominają o prowadzeniu swojej polityki historycznej.

Na tym tle polska polityka emigracyjna wygląda żałośnie. PiS obiecuje tu jednak konkrety, od budowy muzeum Kresów, po muzeum Ziemi Zachodnich, czy właściwe ukierunkowanie Muzeum II Wojny Światowej. W ramach nowej polityki historycznej, zarzucanej przez PO, przygotowywane są też duże obchody 100 rocznicy odzyskania niepodległości.

ciąg dalszy na str. 15

fot. Z. Adamek

Polonia na wzgórzu Sacré Coeur

ks. Tomasz Sokół

19 czerwca odbyła się doroczna pielgrzymka Polaków do Bazyliki Sacré Coeur w Paryżu. O godz. 20. została tu odprawiona uroczysta Msza św., którą przewodniczył, proboszcz polski, j. par. fii p. w. Wniebowzięcia NMP w Paryżu, ks. dr Wacław Szubert jednocześnie święty j. jubileusz 25-lecia święceń kapłańskich.

Uroczystą Eucharystię rozpoczęła polonijna procesja do Ołtarza Pańskiego. Ze słowami serdecznego powitania – do zebranych w Bazylice polskich pielgrzymów – zwrócił się kustosz tutejszego paryskiego Sanktuarium. Mszę św. koncelebrowali księża jubilaci – obchodzący własne jubileusze kapłańskie oraz inni duchowni z dekanatu i regionu paryskiego. Wśród uczestników Liturgii – w Roku Życia Konsekrowanego – swoją obecnością i modlitwą zaszczytliły, siostry z różnych zgromadzeń zakonnych, postępujących w ramach polskiego duszpasterstwa przy PMK we Francji.

Na wzgórzu męczenników, obecne były także: poczty sztandarowe organizacji polonijnych i parafialnych, dzieci pierwszokomunijne, młodzież, która w tym roku, przyjęła sakrament bierzmowania, grupa polonijnych harcerzy, chór i młodzieżowe zespoły: zarówno z parafii Wniebowzięcia NMP na Concorde, jak i z par. św. Genowefy z Paryża XVI oraz wielu naszych rodaków, przybyłych na tę piękną, modlitewną uroczystość.

Słowo Boże – do przybyłych pielgrzymów, w czasie Mszy św., wygłosił ks. inf. Stanisław Jeź Rektor, PMK we Francji. „Obchodząc w naszej polskiej wspólnotce uroczystość Najświętszego Serca Pana Jezusa i dzień modlitw za osoby konsekrowane, podkreślamy wielką Bożą Miłość. Jest to święto Boga, który wszystko powołał do istnienia z Miłością. Wiadomość ta jest tak dobra i wspaniała, że aż trudno w nią uwierzyć. Bóg mnie kocha! Bóg Cię kocha, osobście i bezwarunkowo. Prostu, dlatego, że jesteś. Słowo Boże to wyznanie Jego Miłości, to list Boga dla nas i do nas, to podpowiedź, jak dobrze i mądrze przeżyć własne życie (...). W głębi serca każdy

z nas chce być kochany, akceptowany bez zastrzeżeń, przyjęty i przytulany. Bez miłości, bowiem ginemy bez niej umieramy. Szukamy jej nieraz rozpaczliwie całe życie, bo chcemy choćby na moment poczuć, że dla kogoś jesteśmy naprawdę ważni i bezcenni. Chcemy, aby ktoś ucieszył się na nasz widok, dał nam odczuć, iż za nami tęskni, że nas mocno pragnie. Jest, bowiem w nas, pewna samotność, której żadna ludzka miłość nie ukoi” – zaznaczył kaznodzieja.

Dalej w homilii, ks. Rektor przywołał słowa św. Jana Pawła II, który tak wyrażał się o znaczeniu Bożej Miłości w życiu człowieka. Człowiek nie może żyć bez Miłości. Pozostaje dla siebie istotą niezrozumiałą, jego życie jest pozbawione sensu, jeśli nie objawi mu się Miłość, jeśli nie spotka się z tą Miłością, jeśli jej nie dotknie i nie uczyni w jakiś sposób swoją, jeśli nie znajdzie w niej żywego uczestnictwa. „ Nie da się żyć bez Miłości”.

Ks. Infułat wołał: „iż dobry Bóg tę swoją Miłość wypowiedział w historii Jezusa Chrystusa, w Jego życiu i śmierci, w Jego naukach i słowach. Ta Boża Miłość stała się w Nim wcielona: konkretnie, widzialnie i jest słyszalna aż do bólu, aż po krzyż. Każda miłość dąży do wyłączności, ma nutę bardzo osobistą i jest niepowtarzalną. Taka też jest Miłość Boga, ona jest skierowana do ciebie i do mnie, do każdego z nas. Ta historia Bożej Miłości nadal trwa” – zauważył homileta.

Następnie po uroczystej Eucharystii, obecni w Bazylice Sacré Coeur pielgrzymi, uczestniczyli w nabożeństwie do Najświętszego Serca Pana Jezusa i zawierzeniu całej Polonii Bożemu Sercu, którego dokonał przewodniczący liturgii ks. dr Wacław Szubert. □

fot. Z. Adamek

U Matki Bożej z Benoîte - Vaux

Sanktuarium w Benoîte-Vaux, małej mi. j. miejscowości położonej w sercu Meuse, 30 km na południe od Verdun, jest jednym z najstarszych miejsc pielgrzymkowych Lotaryngii.

Tutaj w XII w. przy źródle okolicznych drwale, podążając za nadzwyczajnymi śpiewami, odkryli figurę Matki Bożej. W XII w. na tym miejscu powstał klasztor, a w XVIII w. kościół pod wezwaniem Zwiastowania NMP. W związku z licznymi cudami nadano miejscu nazwę „vallée bénite”, które dzięki ludowej pobożności z czasem przekształciło się w „Benoîte-Vaux”. Podczas wojen i epidemii tłumy pielgrzymów przybywały tu prosić o łaski „Pocieszycielkę strapionych”. O żywym kulcie Marii, który trwa w tym miejscu do dzisiejszego dnia, świadczą także liczne tablice wotywny, będące dziękczynieniem za uzdrowienia, wystuchane prośby oraz otrzymane łaski.

To tutaj corocznie od lat 50-tych XX w. udają się na pielgrzymkę Polacy (i nie tylko) z Meuse, Meurthe-et-Moselle, a nawet z Moselle. Od kilkunastu lat odbywa się ona pod kierunkiem ks. Bolestawa Franczyszyna z parafii w Joeuf. Nasi rodacy przybywają tu właśnie w maju – miesiącu Marii, której my, Polacy, oddajemy szczególną cześć.

Dzień pielgrzymki rozpoczyna się Drogą Krzyżową, której przewodniczy ks. Bolestaw. W leśnej ciszy, w skupieniu słuchamy rozważań Męki Pańskiej w języku polskim

i francuskim. Słuchamy, podziwiając piękne stacje, wykute w skalnych blokach pod koniec XIX w.

Następnie uczestniczymy w Mszy św. celebrowanej przez ks. Bolestawa, na zakończenie której oddajemy cześć tutejszym relikwiom świętym.

Oprócz modlitwy i możliwości skorzystania z sakramentu pokuty, jest także okazja do spotkania znajomych z sąsiednich polskich wspólnot, czy zawarcia nowych znajomości przy wspólnym obiedzie. To radość ze spotkania rodaków rozproszonych w tym regionie.

Po południu spotykamy się na adoracji Najświętszego Sakramentu oraz na nabożeństwie majowym. A po tym wszystkim zegnamy Matkę Bożą z Benoîte - Vaux. Jesteśmy coraz mniej liczni, ale ciągle z tą samą siłą, rozbrzmiewa w kościele, nasza piękna polska pieśń: „Zapada zmrok”. I jak w pieśni „znów jeden dzień odfrunął nam jak ptak”. Kolejny dzień wspólnego pielgrzymowania, ale nie ostatni... Znamy już datę naszego następnego spotkania. Do zobaczenia w czwartą (wyjątkowo) niedzielę maja 2016 r. w Benoîte - Vaux!

Wioletta Marteau

fot. Karol Kamiński

fot. Karol Kamiński

PiS o Polakach za granicą

ciąg dalszy ze str. 13

Politycy PiS zwrócili także uwagę na potrzebę większego wspierania polskich mediów za granicą, nowy model opieki nad Polakami za granicą i rozdziatu środków (m.in. większa przejrzystość).

Ciekawie prezentowało się także wystąpienie prof. Pawła Huta dotyczące możliwości wykorzystania repatriantów do zapewnienia powstającej luki demograficznej, czy przeciwdziałania zjawisku depopulacji np. małych miejscowości w Polsce. Potencjalny rezerwar jest dość duży, ale możliwości repatriacyjne raczej się zmniejszają (wymierania kolejnych pokoleń, poprawa sytuacji materialnej w miejscu zamieszkania). W ostatnich latach zadania te zupełnie zaniedbano i można mówić wręcz o sabotażu takiej powinności państwa. W momencie, kiedy premier Kopacz deklaruje przyjęcie do kraju 2,5 tys. uchodźców z Bliskiego Wschodu, podobna liczba Polaków w Kazachstanie czeka bezskutecznie na powrót od kilku lat. Nieudolne państwo przyjmuje z wielkimi oporami po kilkanaście rodzin rocznie, podczas, gdy wycieńczona Ojczyzna po I i II wojnie światowej przyjmowała ich milionami!

Wróćmy jednak do możliwości repatriacyjnych. Potencjalna liczba Polaków, którzy mogliby powrócić z krajów b. Związku Sowieckiego to milion osób, 3 miliony mieszka w Brazylii, 0,5 miliona w Argentynie (przyjazd do Europy potomków polskich emigrantów z Ameryki Południowej to zupełnie nowa, ale coraz bardziej atrakcyjna perspektywa). Zdaniem prof. Jana Huta nie można będzie już wykorzystać zjawiska emigracji masowej. Jest natomiast możliwość uzupełniania reemigrantami luk demograficznych w poszczególnych sektorach.

Na koniec warto jeszcze wspomnieć o konkretnej propozycji PiS dotyczącej zmian prawa, które mogłyby zapewnić bezpośrednią reprezentację polskiej emigracji w parlamencie. Politycy tej partii proponują na razie stworzenie za granicą dwóch okręgów wyborczych do Senatu. Jednego emigracyjnego senatora wybierałaby cała Europa, drugiego „reszta polonijnego świata”. Biorąc pod uwagę liczbę nawet 20 mln Polaków i ich potomków poza krajem, zakładamy, że tylko początek rzeczywistej obecności głosu emigracyjnego w kraju. □

Bogdan Dobusz

30-lecie parafii św. Józefa w Orleanie

W tym roku m. ja już 30 lat od chwili, kiedy po raz pierwszy odprawiono w kaplicy pw. św. Józefa w Orleanie Mszę św. w języku polskim. Z okazji tego pięknego jubileuszu została zorganizowana w niedzielę 21 czerwca 2015 r. uroczysta celebrazja dziękczynna, którą przewodniczył rektor Polski i Mi. j. Katolicki w. Fran. j. ks. i. i. fulat Stanisław Jeż. Asystowali mu polscy kapłani związani z tutaj, jszą w: półnotą: ks. Henryk Szulborski – j. j. założyciel, ks. Jan Frelich – jego następcą, oraz aktualny dusz pasterz ks. Piotr Sagan.

Wodświętnie udekorowanej kaplicy, u stóp bogatej w historię kopii obrazu Czarnej Madonny, dziękowaliśmy Panu Bogu za to wszystko co dane nam było przez te ponad ćwierć wieku wspólnie przeżywać: za dar obecności wśród nas na orleańskiej ziemi polskich księży, za możliwość kulturowania zwyczajów, za wspólną modlitwę w języku naszych ojców, za dzielone radości i troski.

Polecaliśmy Jezusowi naszych zmarłych parafian oraz sp. ks. Mariana Kurnyć, który służył nam posługą przez 10 lat swego ziemskiego pielgrzymowania. Modliliśmy się o to aby nasza wspólnota mogła nadal funkcjonować i rozwijać się na chwałę Bożą. Prosiłiśmy Dobrego Ojca o jedność, o serca otwarte i wrażliwe na krzywdę – promieniujące miłością, o to aby nigdy nie zabrakło nam entuzjazmu, sił, „ rąk gotowych do pracy”.

Po Mszy św. zaproszeni goście i parafianie zebrali się na wspólny posiłek. Nie zabrakło polskiej kiełbaski z rusztu i polskiego chleba, różnorodnych dań i wyśmienitych wypieków przygotowanych przez nasze utalentowane panie. Dopisały nam zarówno pogoda jak i dobry humor. Spotkanie to trwało wiele godzin i było okazją do podzielenia się wspomnieniami.

Dla młodszych członków naszej wspólnoty dało możliwość lepszego poznania jej historii.

Dzieje Polaków na ziemi orleańskiej sięgają okresu międzywojennego. Wielu naszych rodaków przybyło tu wtedy

w poszukiwaniu pracy i lepszych warunków do życia. Od początku aktywnie uczestniczyli w lokalnym życiu społecznym i kulturalnym.

Wiadomo, że jeszcze przed 1939 rokiem Polonia orleańska zaczęła się organizować, ale jej działania były dość rozproszone. Powstało wtedy między innymi Stowarzyszenie „Aide à la Patrie”. Polacy zaczęli spotykać się na Mszy św.

Kiedy wybuchła II wojna światowa ogłoszona zostaje mobilizacja. Wielu Polaków przedziera się do Anglii gdzie powstaje armia gen. Sikorskiego, niektórzy ukrywają się, są również tacy, którzy czynnie uczestniczą w ruchu oporu. Kiedy wojna się kończy wszyscy wracają w okolice Orleanu. W Polsce panuje komunizm. Pod wpływem propagandy komunistycznej dochodzi do rozłamu orleańskiej wspólnoty, powstają dwa obozy: jeden tworzą ci, którzy nic nie rozumieją i decydują się na współpracę z nowym systemem, drugi ci, którzy natychmiast wypowiadają się przeciwko komunizmowi. Stowarzyszenie utworzone przed wojną zmienia nazwę i reprezentuje teraz wyłącznie Polaków gotowych do współpracy z nowym systemem, zachęcając emigrantów do powrotu do kraju. Niektórzy ulegają namowom i decydują się na powrót. Inni pozostają, dzięki zaangażowaniu kapłanów i władz francuskich stworzone zostają dla nich warunki umożliwiające życie we Francji bez potrzeby zwracania się o pomoc do Ambasady Polskiej.

Mimo takiej skomplikowanej sytuacji tutejsi Polacy nigdy nie wyrzekli się swoich korzeni, nie opuściło ich pragnienie

kultywowania polskich zwyczajów, tradycji i języka. Nie wygasło także ich zainteresowanie losami współziomków żyjących zarówno w kraju jak i na obczyźnie. Z uwagą śledzili wydarzenia polityczne w Polsce i krajach sąsiadujących i reagowali na nie. Niewielka grupa zaczyna spotykać się regularnie, raz w miesiącu oraz z okazji Bożego Narodzenia i Wielkanocy w kaplicy pw. św. Anny w Orleanie na Mszy św. odprawianej przez księdza Palloty na przyjeżdżającego z Paryża.

Przetomowym momentem w tworzeniu wspólnoty polskiej w tym regionie było jednak bez wątplenia wprowadzenie w grudniu 1981 r. w Polsce stanu wojennego. Narodziła się wtedy w zaniepokojonych sercach emigrantów głęboka potrzeba wyrażenia solidarności z udręczonym narodem poprzez pomoc duchową i materialną. W kilka dni po wprowadzeniu stanu wojennego, w katedrze pw. Świętego Krzyża w Orleanie została odprawiona przez miejscowego biskupa uroczysta Msza św. w intencji narodu polskiego. Mimo okropnych warunków meteorologicznych i bardzo śliskich dróg zgromadziły się wtedy prawdziwe rzesze wiernych. Było wśród nich wielu Polaków żyjących w tych okolicach, niektórzy z nich spotkali się wtedy po raz pierwszy. Przybyli także liczni Francuzi przyjaciele Polski i Polaków. Wszyscy wspólnie modlili się przed obrazem Matki Boskiej Częstochowskiej.

Obraz ten został podarowany przez śp. kard. Stefana Wyszyńskiego Polskiemu Seminarium w Paryżu a następnie przywieziony do Orleanu specjalnie na tą okazję przez jedną z rodzin, za radą ks. Szulborskiego. Najpierw umieszczono go w kaplicy św. Anny a następnie w 1985 r. przywędrował do kaplicy św. Józefa gdzie gości do dzisiaj.

Od tej chwili zaczęto się organizować, łączyć siły i działania, dotychczas rozproszone, w celu niesienia konkretnej pomocy Polakom będącym w trudnej sytuacji we Francji i w Polsce. Założenie w lutym 1982 r. Stowarzyszenia „Loara-Wista” i jego późniejsza działalność jest tego jednym z przykładów.

Mniej więcej w tym samym czasie do Orleanu przybywa dość liczna grupa internowanych. Nasza wspólnota rozrasta się i działa coraz prężniej. Polacy odczuwają coraz silniej potrzebę własnego miejsca kultu w Orleanie. Zarówno ci „ze starej emigracji” jak i ci młodszy, związani lub nie z „Solidarnością”, mobilizują się. Zjednoczeni w staraniach i wspierani przez ks. Szulborskiego doprowadzają do podpisania w 1985 r. z bp René Picandet umowy o użytkowaniu, mało

Bierzmowanie w La Ferté sous Jouarre

Ni jęcnien jszy dar otrzymany od Boga: Dar Ducha Świętego.

W niedzielę 21 czerwca, ksiądz biskup Wiesław Lechowicz, delegat Konferencji Episkopatu Polski ds. duszpasterstwa emigracji, udzielił sakramentu bierzmowania, czternastu kandydatom z klas gimnazjalnych i licealnych diecezji Meaux. W Ofierze Mszy Świętej wziął udział ks. Tadeusz Hońko, odpowiedzialny za przygotowanie młodzieży do tej uroczystości, oraz gościnnie ks. Łukasz Skawiński z parafii polskiej w Wersalu.

Pierwsze słowa czytania z Księgi proroka Izajasza (Iz 61, 1-2, 10-11): „Duch Pana Boga nade mną, bo Pan mnie namaścił, posłał mnie by głosić dobra nowinę ubogim” – mówią o postannictwie tych, którzy umocnieni Duchem Świętym, wyznają i przekazują wiarę dającą radość i uzdrowienie, wyzwolenie jeńcom i więźniom swobodę, czyli łaskę zbawienia i życia wiecznego.

W czytanej Ewangelii (Mk 4, 35-41): Pan Jezus karci swych uczniów, którzy w czasie burzy na jeziorze *złękli się bardzo*: „Czemu tak *bc* jaźliwi jesteście? Jakże wam brak wiary?”. To wiara pozwala sprostać przeciwnościom losu, symbolizowanym w Ewangelii przez gwałtowny wicher i fale bijące w łódź. To wiara w Duchu Świętym, pozwala wytrwać mężnie, pomimo trudności, aby przepłynąć się na drugą stronę (jeziora) – to znaczy tam, gdzie czeka nowe życie – zbawienie.

Dar Ducha Świętego otrzymany od samego Boga, w dniu bierzmowania jest, więc, jak podkreślił ksiądz biskup w swojej homilii, darem największym, jaki można otrzymać, cenniejszym od zdrowia i życia ziemskiego, darem zaspokajającym wszelkie potrzeby człowieka, posiadającego teraz wszystko, co niezbędne by podążać z wiarą drogą dorosłego chrześcijańskiego życia.

Sakrament bierzmowania nie oznacza, więc końca edukacji religijnej, lecz przeciwnie, określa początek dojrzałości chrześcijańskiej, zdobywanej przez całe dalsze życie. Ksiądz biskup porównał również *łódź* z Ewangelii do Kościoła będącego, wraz z papieżem Franciszkiem i dzięki wierze wszystkich swoich wiernych, na fali odnowy.

Na zakończenie uroczystości bierzmowani otrzymali pamiątki: Świadcstwo Bierzmowania, Pismo Święte Nowego Testamentu, Cudowny Medalik Niepokalanej oraz obrazek Matki Boskiej Chorzelskiej, na którym wizerunek św. Józefa, przedstawionego bez aureoli, sugeruje, że każdy z nas, podobnie jak św. Józef, może i powinien przyjmując i chronić w sobie Chrystusa. Tego życzymy naszej młodzieży!

Wielki biskup w białym i złotym ornaty bierze udział w bierzmowaniu. W tle widać grupę młodzieży w białych koszulkach i ciemnych spodniach, którzy czekają na sakrament. Scena ma miejsce wewnątrz kościoła.

Kanonizacja rodziców św. Teresy od Dzieciątka Jezus

18 października, w trakcie obrad synodu biskupów o rodzinie do grona Świętych zostaną włączeni Ludwik i Zelia Martin – postanowił papież podczas sw. yczy jnego konsystorza publicznego.

Po raz pierwszy w dziejach podczas jednej uroczystości kanonizowani będą małżonkowie. Tego samego dnia do grona świętych zostaną włączeni włoski kapłan Wincenty Grossi oraz hiszpańska zakonnica, Maria od Niepokalanej Poczęcia.

Beatyfikowani w 2008 r. Zelia i Ludwik Martin mieli dziewięcioro dzieci. Okres dzieciństwa przeżyło tylko pięć córek, z których wszystkie zostały zakonnicami, w tym Teresa (karmelitanka, kanonizowana w 1925 r.) i Leonia (s. Franciszka Teresa, wizytka, której proces beatyfikacyjny rozpoczął się we Francji w styczniu br.).

Franciszek jest wielkim czcicielem św. Teresy od Dzieciątka Jezus, która jest patronką misji, a właśnie 18 października obchodzony będzie Światowy Dzień Misyjny. Na jego życzenie relikwie małżonków

Martin były obecne podczas Mszy św. inaugurującej Synod Nadzwyczajny roku. Do ich kanonizacji postużył cud młodej Carmen Perez Pons, urodzonej 15 października 2008 r. w Walencji w Hiszpanii, we wspomnienie św. Teresy od Dzieciątka Jezus, a na cztery dni przed kanonizacją Ludwika i Zelii Martin. Będąc wcześniakiem miała wiele komplikacji zdrowotnych zagrażających jej życiu, w tym wylew krwi do mózgu. Jej rodzice modlili się o cud za wstawiennictwem rodziców św. Teresy.

za KAI

wtedy wykorzystywanej, znajdującej się w pobliżu orleańskiej katedry, kaplicy pw. św. Józefa.

Od trzydziestu już lat, pod przewodnictwem: ks. Szulborskiego, ks. Frelicha, ks. Curgula, śp. ks. Kurnyty, ks. Katy i aktualnie ks. Sagana, Polacy z Orleanu i okolic, modlą

się przed obrazem Matki Boskiej Częstochowskiej. Przeżyliśmy tu już wiele wspólnych pasterek, rezurekcji, wielkanocnych śniadań, uroczystości pierwszokomunijnych, bierzmowań, świąt plonów... Od niedawna dzielimy w dni powszednie naszą kaplicę z grupą adorujących Najświętszy Sakrament.

Polska wspólnotą orleańską organizuje co roku w styczniu spotkania choinkowe, które cieszą się ogromną popularnością kilka lat działa u nas Szkoła Polska, w której dzieci uczą się religii i języka polskiego, poznając polskie zwyczaje i tradycje.

D. Shalali

Najpiękniejsze spotkanie z Chrystusem

„Niech Chrystus będzie waszym Pokarmem przez całe życie, by nie zabrakło Wam sił w wędrówce po przez tę ziemię do Domu Cjca”. – Święty Jan Paweł II do dzieci pierwszokomun. jnych w Polsce (1987 rok).

foto. K. Raczko

W niedzielę 21 czerwca grupa dzieci z parafii polskiej w Lyonie – 13 dziewczynek i 2 chłopców – przyjęła Pierwszą Komunię świętą, podczas pięknej i wzruszającej uroczystości w naszym kościele pod wezwaniem Świętej Trójcy.

Dzieci przygotowywały się przez rok na lekcjach religii z ks. wikariuszem Piotrem Szotem i katechetką p. Dorotą Janiszewską. Na tydzień przed samym wydarzeniem wyjechały na pielgrzymkę do La Salette, aby tam w ciszy gór, wypetnionej obecnością Boga, przygotować swe serce na przyjęcie Pana Jezusa.

Przed rozpoczęciem Mszy św. o godz. 11.30 dzieci w otoczeniu Rodziców spotkały się z ks. Piotrem przy wejściu do kościoła, przy chrzcielnicy, miejscu symbolicznym dla każdej świątyni. Tam poprosiły Rodziców o błogostawieństwo, a następnie w procesji

przeszły do ołtarza głównego, który przyciągał uwagę piękną dekoracją, złożoną z białych kwiatów, symbolizujących czystość ich dziecięcych serc.

Rozpoczęła się uroczysta Msza św.; najpierw Rodzice poprosili ks. Piotra o udzielenie tym dzieciom Pierwszej Komunii św., zapewniając, że starali się je wychować po katolicku, już od momentu przyjęcia Chrztu Świętego. Ks. Piotr modlił się za te dzieci, o to, aby trwały w wierze oraz umiały dzielić się nią z innymi. Kazanie było swoistą formą dialogu kapłana z dziećmi, które odpowiadały na pytania: „jaki Gość ma do nich przyjść i w jakim celu?”, „Jakie są owoce Komunii Świętej?” Nawiązując do Ewangelii czytanej w tym dniu – „Pan Jezus ucisza burze na morzu” – nauczał: „Chrystus przychodzi, aby dać nam Mitość, po to, abyśmy byli spokojni, abyśmy umieli zwrócić się do Niego w trud-

nych chwilach. Pan Jezus pomaga na zawsze, kiedy przeżywamy „burze” w naszym życiu i chce, żebyśmy byli z Nim, na co dzień.” Dzieci pięknie angażowały się podczas Liturgii, śpiewając psalm, modląc się, niosąc dary ofiarne. Ich modlitwy z serca płynące, wypowiedane z przejęciem, ich piękne śpiewy wspomagane przez parafialną scholę, podkreślały wagę i podnosiły nastrój tego wyjątkowego dnia. Śpiewane były pieśni: „O Panie Ty nam dajesz Ciało Twe i Krew”, „Wspaniały Dawco Mitości”, „Ofiaruje Tobie Panie mój”, „Chrystus Pan karmi nas swoim świętym Ciałem”, „Jeden Chleb, co zmienia się w Chrystusa Ciało”, „Ojczy chwata Tobie”.

Dzieci odnowiły przyrzeczenia Chrztu Świętego. Na pamiątkę Pierwszej Komunii św. dostały obrazki i chleby, które zostały poświęcone przez ks. Piotra. Zwrócił się również do nich ks. proboszcz Paweł Witkowski, który prosił, aby były „prawdziwymi świadkami Chrystusa: w szkole i w domu. Bo nie wystarczy przyjąć Chrystusa, ale trzeba Nim, na co dzień żyć” – powiedział ks. Paweł. Rodzice obdarowali duszpasterzy upominkami: m.in.: obraz o tematyce religijnej i piękny ornat.

Na koniec nastąpił czas rodzinnych i przyjacielskich spotkań, miłych rozmów, podziękowań oraz pamiątkowych zdjęć. Ten dzień był pięknym dniem radości dla dzieci, ich rodziców, rodziców chrzestnych i polskiej wspólnoty.

Lista dzieci, które 21 czerwca przyjęły Pierwszą Komunię św.: Alicja Granara, Wiktor Jourdan, Magdalena Konsek, Anna Kozioł, Estelle Paire, Nicole Paire, Viviane Pawlicki, Elodie Rich, Eva Rich, Bartosz Siten, Oliwia Styzinska, Olivia Talon, Tamara Targowski, Zuzanna Sito, Kaja Zebrowska. □

Maria- Teresa Diuperò

foto. K. Raczko

A.F.P.C. – Association Franco-Polonaise de Chelles (Loi 1901 - N° W771012344)

Szkoła Polska w Chelles

PROPONUJE NAUKĘ JĘZYKA POLSKIEGO W ROKU SZKOLNYM 2015/2016 DLA DZIECI W WIEKU OD 7 DO 13 LAT.

Adres: Espace Jean Moulin – place Jean Moulin, 77500 Chelles. Kontakt: tel. 07 83 93 87 08; e-mail: afpcassociation@gmail.com

Z POLONIJNYCH WSPOMNIENI

fot. Z. Adamek

Modlitwa za ofiary katastrofy smoleńskiej

10 czerwca br. spotkaliśmy się już po raz 62 w kościele polskim Wniebowzięcia NMP na Mszy św. smoleńskiej.

Decoracja ustawiona przy ołtarzu ożywia nam wspomnienia o tej straszliwej tragedii, która miała miejsce w dniu 10 kwietnia 2010 r. nad Smoleńskiem i pod krzyżem w sierpniu 2010 r. na Krakowskim Przedmieściu w Warszawie. Zginął w niej śp. prezydent RP Lech Kaczyński, wielki patriota, mąż stanu dla którego najważniejsze w życiu były wartości: BÓG HONOR OJCZYŻNA, wraz z nim zginęło wielu naszych wspaniałych Rodaków, którzy z wielkim oddaniem pracowali na różnych stanowiskach służąc Najjaśniejszej Rzeczypospolitej Polskiej. Obecny rząd, mimo upływu 62 miesięcy, nic nie zrobił, żeby wyjaśnić tę straszliwą katastrofę. Brakuje nam ich wszystkich, w naszych modlitwach, za wstawiennictwem Matki Bożej Nieustającej Pomocy, prosimy, aby wyprosiła, te łaski u swojego Syna Jezusa Chrystusa, zbawienie dla ich dusz i wyzwolił naszą umęczoną, zniewoloną Ojczyznę, spod pręgierza rządzących. Modlimy się i pro-

simy o wyjaśnienie tej narodowej tragedii.

Nasze prośby zostały po części wystuchane w dniu 10 maja br. - bowiem w tę niedzielę - p. Andrzej Duda wygrał pierwszą turę wyborów prezydenckich, zwycięstwo zostało przypieczętowane w drugiej turze, 24 maja w Święto Zestania Ducha Świętego. Dla nas organizatorów Mszy św. smoleńskiej, będzie zawsze najważniejsza data: 10 maja 2015 r. W tym dniu, jak każdego 10, modliliśmy się za ofiary katastrofy smoleńskiej i w tym samym dniu, wygrał pierwszą turę Pan Andrzej Duda, bliski współpracownik śp. Prezydenta Lecha Kaczyńskiego i nasz kandydat. Po ogłoszeniu wyników, w naszych sercach pojawiła się wielka radość, wiedzieliśmy, że to jest właśnie wola Boża.

Dzień 10 każdego miesiąca do tej pory napawał nas wielkim smutkiem, teraz będzie nam się kojarzył również z wielką radością. Tak było 10 czerwca br. na Mszy św. modliliśmy się za ofiary katastrofy smoleń-

skiej, prosiliśmy o dalszą opiekę nad naszą umiłowaną Ojczyzną i dziękowaliśmy Matce Przenajświętszej za nowego Prezydenta RP Pana Andrzeja Dudę. Wierzymy głęboko, że nowo wybrany Prezydent, dokona gruntowych zmian, których tak bardzo Polska potrzebuje. Msze św. celebrował ks. Łukasz Baran w asyście księży wikariuszy tutejszej parafii, modlitwę wiernych przygotowała i czytała Pani Danuta Nowakowska.

Na Eucharystii były obecne poczty sztandarowe: Stowarzyszenia Obrońców Krzyża, Kombatantów Koła Paryż, Solidarności. Na koniec Mszy św. została odśpiewana pieśń: „Boże coś Polskę”. Dziękuję wszystkim uczestnikom tej Eucharystii w imieniu jej organizatorów, zapraszam na kolejną Mszę św. która zostanie odprawiona 10 lipca (piątek) w kościele polskim Wniebowzięcia NMP na Concorde o godz. 18.30. □

M. J. Dźwigala

Pielgrzymka do Meksyku Sanktuarium MB w Guadelupie 18 - 31 stycznia 2016

Odpowiadając na ponawiane prośby, o zorganizowanie Pielgrzymki do Sanktuarium Matki Bożej w Guadelupie w Meksyku, Polska Misja Katolicka we Francji, proponuje więc Pielgrzymkę w styczniu 2016 r. Ze względów ekonomicznych, wymagana jest liczba przynajmniej 35 osób. Listę pragniemy zamknąć już 30-go września, ponieważ wtedy, będzie można uzyskać lot bezpośredni do Mexico. Wylot z Paryża 18-go stycznia 2016 z CDG o g. 8h50, przylot do Mexico, tego samego dnia o g. 18h50. Powrót: 29-go stycznia o g. 21h10, przylot do Paryża CDG 30-go stycznia g. 14h27.

Ramowy program: Mexico City – Sanktuarium w Guadelupie, Puebla, Oaxaca, Tuxtla Gutierrez, San Cristobal, Archeologia Palenque-Chaptoton-Campeche, Merida, Mexico-City. Zasadniczym celem jest Sanktuarium Matki Bożej w Guadelupie. Mexico – stolica wielu kultur Ameryki Środkowej. Puebla – ulubione miasto św. Jana-Pawła II. Oaxaca – największa piramida Ameryki; archeologia Azteków. Góry Sierra de Miahuatlan, Sierra Madre de Chiapas i Kanion Sumiderro. Palenque – «serce archeologii Meksyku». Zatoka Atapulco. Powrót do Mexico na odlot do Paryża.

Pielgrzymce będzie towarzyszył przewodnik w języku polskim.

Duchowym przewodnictwem będzie zajmował się Ks. dr Krystian Gawron, wicerektor PMK we Francji.

Koszta Pielgrzymki 2.600 euro – obejmują: przelot, transfery, ubezpieczenie, hotele, wstępy, wyżywienie (śniadanie i obiady-kolacje). Polacy i Francuzi muszą mieć ważny paszport. Wizy nie potrzeba.

Zgłoszenia do 30-go września 2015

należy kierować do: Ks. dr Krystian Gawron, Polskie Seminarium w Paryżu (11, rue Jules Guesde 92 1300 Issy les Moulineaux), e-mail: sempol.paris@gmail.com tel. 01 46 45 79 79. Przy zgłoszeniu należy podać dane paszportowe, adres (telefon i ew. e-mail) oraz uiścić wstępną opłatę 1.000 euros. Czek należy wypisać na: «Aumônerie Polonaise» z dopiskiem na odwrocie czeku: «Pielgrzymka do Meksyku». □

Ks. prof. dr Krystian Gawron

Zaprasza na week-endy i wakacje

Polski ośrodek wakacyjny
położony na Opalowym Wybrzeżu obok Le Touquet Paris Plage

Atrakcyjne ceny, zniżki dla młodzieży,
dzieci do lat 3 za darmo!

Rezerwacja :
Stella Maris - 376 chemin Baillarquet - 62780 Stella-Plage
Tél. 03 21 94 73 65 - Fax : 03 21 94 63 55
contact@stellamaris-vacances.com - www.stellamaris-vacances.com

afao
CAP FRANCE

VILLAGE DE VACANCES

Pour immortaliser dans un film vos moments les plus précieux...

Mariage,
Baptême,
Communion,
Profession de foi...

Realisé par un **Professionnel**

Save the date
Faire part Vidéo
Suivi de Grossesse
Jusqu'à la naissance
de votre enfant

La Réalisation du film
de votre événement

Realisation - Prises de vue - Machinerie de cinéma (Steadicam, grue) - Montage

kocsvideomariage.com kocs.video@gmail.com Tel : 06 13 81 08 06

CENTRUM STOMATOLOGICZNE PRONY

91, rue de Prony 75017 PARIS
Linia metra nr. 3 stacja Pereire
RER C, stacja Pereire-Levallois

Akceptujemy CMU, AME.
Stawki wg. cennika Sécurité Sociale.
Stosujemy zasadę Tiers payant
(karta vitale).

01.44.29.79.89
info@cmdprony.fr

Współpracujemy z większością mutuelles.
Konsultacje : od Pn - do Pt - 9h00 - 20h00

Mówimy po polsku

USŁUGI TRANSPORTOWE

- WYWÓZ GRUZU
- TRANSPORT MATERIAŁÓW
- PRZEPROWADZKI

KONTAKT:
06 25 42 75 12
E-MAIL:
ksochacki@ymail.com

PSYCHOLOG-TERAPEUTA:**TEL. 01 45 88 58 60**

udziela pomocy w przypadku:
problemów życiowych, depresji,
ciężkich chorób, żałoby...

Poradnictwo legalne

Luxsus - PRZEWÓZ OSÓB I TOWARÓW DO
POLSKI - OLSZYNA, WROCŁAW, KATOWICE, KRAKÓW,
RZESZÓW. TEL.: 06 62 75 50 06;
01 42 38 63 20; (00 48 12) 284 12 50!

**TRANSPORT -
AUTOLAWETA**

NA TERENIE CAŁEJ RANCJI.
PRZEPROWADZKI,
- WYWÓZ GRUZU

Tel. 06 30 40 49 49 (Jarek)

**GŁOS PRZYJACIELE
KATOLICKI**

Mme Skarżyńska Jadwiga - 70€
Siostry Franciszkańki - 80€

Dalsza część Listy Przyjaciół będzie się
ukazywać w kolejnych numerach GK.

Czytelnikom, którzy wspierają Głos Katolicki
„Prenumeratą Przyjaciół”, składamy serdeczne
podziękowania. (Redakcja)

TRANSPORT:

- wywóz gruzu, - dowóz materiałów,
- przeprowadzki.

Tel. 06 98 58 86 36

SPECJALISTA - GINEKOLOG - POŁOŻNIK**Dr J. Tomikowski**

4 bis, rue de Lyon, 75012 Paris, m°: Gare de Lyon; bus: 57, 20, 63, 65
tel. 01 40 34 13 18; 06 80 01 94 06;

e-mail: dr.jerzytomikowski@orange.fr

- ECHOGRAFIA /USG/ PŁODOWE 1-SZY, 2-GI, 3-CI TRYMESTR CIĄŻY
- DIAGNOSTYKA PRENATALNA; - USG MACICY, JAJNIKÓW, JAJOWODÓW;
- BEZPŁODNOŚĆ; - PROWADZENIE CIĄŻY; - PROBLEMY OKRESU PRZEKWITANIA;
- KOLPOSCOPIA, WYKRYWANIE I PROFILAKTYKA NOWOTWORÓW DRÓG RODNYCH

TŁUMACZENIA – KONSULTACJE PRAWNE

**S. Bocianowski - dr Prawa Międzynarodowego
SPECJALISTA PRAWA POLSKIEGO
Ekspert Sądowy – Tłumacz Przysięgły**

105 bis, Bd de Grenelle, 75015 Paryż

Tel/fax : 01 43 06 00 70, 06 17 98 60 20, e-mail: bocianowski@sfr.fr

Sprawy małżeńskie, administracyjne, emerytalne,
spadkowe, nieruchomości itp. w Polsce i we Francji.

**GŁOS
KATOLICKI
VOIX CATHOLIQUE**

UWAGA! Drobne ogłoszenia w G.K.: 1 €/słowo; przy powtórzeniach - od trzeciego razu - 0,7 €/słowo; ogłoszenia ekspresowe - we Wkładce G.K.: 6 € („szukam pracy” - 4 €); przy powtórzeniach - 50% ceny; - „usługi” - do 10 słów: - 8 € (powtórzenia 5 €), do 20 słów - 12 € (powtórzenia 8 €). Ogłoszenia umieszczamy dodatkowo na stronie internetowej G.K. (www.glos-katolicki.eu) - dopłata wynosi -1 € na tydzień („usługi” - 2 €)! Reklamy (ceny w zależności od ilości powtórzeń i wielkości) - inf. i cennik w redakcji GK - 263 bis, rue Saint Honoré, 75001 Paris - II piętro: w godz. 9-12h30 i 15-18, od poniedziałku do piątku; tel. 01 55 35 32 28(31); 01 42 96 23 29; fax 01 55 35 32 29; e-mail: vkat@club-internet.fr

GOLEC
KANCELARIA ADWOKACKA
AVOCAT

Marcin GOLEC
Adwokat, doktor prawa,
mówiący po polsku
Były wykładowca prawa Uniwersytetu Paris SUD

12-14, Rond-Point des Champs-Élysées (75008 Paris)
M° (1, 9) Franklin D. Roosevelt
Tel. +33 (0)1 53 53 14 07 | fax: +33 (0)1 53 53 14 00 | info@golecavocat.com

Bilety autokarowe i samolotowe
Janosik SINDBAD
Paryż: 252, rue Rivoli - 2, rue Mondovi
tel. 01 44 69 30 80, 01 40 20 00 80.

Wyjazdy 7 razy w tygodniu.
Z Paryża (12⁴⁵), Reims (14⁴⁵), Metz (17⁰⁰)
do: Polski Południowej i Centralnej;
16⁰⁰ - z Paryża do innych miejscowości, w sumie 145 miast.
Czynne 7 dni w tygodniu - przesyłki i paczki do Polski

Niedroga francusko-polska firma pogrzebowa
POMPES FUNEBRES POLONIA ASSISTANCE INTERNATIONALE
przewożenie ciała do Polski • pogrzeby na terenie całej Francji 24/24
Koszty trumny (lub urny) i transport do Polski od 2200 € TTC

Tel. 02 31 85 23 66 – mówimy po polsku
(tłumaczenie i załatwianie formalności w urzędach)
Tel. 02 31 78 25 93 – mówimy po francusku
Fax 02 31 34 98 93 | e-mail: josefa.bazincourt@gmx.fr

ACIT TŁUMACZENIA
PISEMNE, USTNE (ZWYKŁE I PRZYSIĘGŁE)

Bogusława Borak
Tel. 06 20 54 20 43
boguslawa.borak@orange.fr

Clichy (92110)
dojazd linią Metra n°13
(Mairie de Clichy)

- NAPRAWA KOMPUTERÓW, INSTALOWANIE PROGRAMÓW, WYMIANA PODZESPOŁÓW.
T. 06 98 42 59 75

Dr Danuta Baranowicz-Schouker
chirurgien-dentiste
33, rue Poissonnière – 75002 Paris, M° Bonne Nouvelle
tél. 01 42 33 60 31; 06 20 25 08 15
(mówimy po polsku)

OFIARY NA TYDZIEŃ MIŁOSIĘDZIA

Stowarzyszeni św. Barbary – Noyelles/Lens –	30€
Surman Andre – Marles les Mines –	40€
Towarzystwo Polek – Noyelles/Lens –	50€
Ks. Wąchata Józef – Bagnolet –	300€
Wisniewski Eugenie – La Ferte s/Jouarre –	150€
Ks. Wróblewski Piotr – Alfortville –	356,60€
Zelazny Mieczysław i Wanda – Aubry –	30€
Sidor Jerzy et Elżbieta – Chantilly –	100€
Ks. Fyda Ryszard – Dijon –	195€

Dalsze ofiary prosimy przysyłać na adres: Mission Catholique Polonaise,
263 bis, rue Saint-Honoré, 75001 Paris, wpłacając na: CCP 1268-75 N PARIS
Ofiarodawcom składamy serdeczne „Bóg zapłać”

ZAPISY DO POLSKIEJ SZKOŁY „QUO VADIS” W PARYŻU XVII

Polska Szkoła „QUO VADIS”, istniejąca od 10 lat przy Parafii Miłosierdzia Bożego w 17 dzielnicy Paryża (20, rue Legendre - Domu Kombatanta), prowadzi zapisy dzieci na zajęcia w środy i w soboty (poranne, popołudniowe lub całodzienne) w roku szkolnym 2015/2016.

Przyjmujemy dzieci do zerówek, klas 1-6, grup przedszkolnych (od 4 roku życia) i młodzieżowych. Proponujemy też lekcje dla dzieci słabo mówiących po polsku.

Informacje i zapisy: T. 06 25 74 75 57.

POLVOD TYLKO POLSKIE FILMY

Legalnie i bezpłatnie na www.polvod.pl

GŁOS
KATOLICKI
VOIX CATHOLIQUE

Tygodnik polski za granicą
(Hebdomadaire de l'emigration polonaise)

N° 27 (2597): 19-26. 7. 2015

Commission paritaire N°: 0520 G 86630;

ISSN: 1279-953X

Cena (Prix au n°): 1,55 €

Wydawca (Editeur): Polska Misja Katolicka we Francji (La Mission Catholique Polonaise en France) – tél. 01 55 35 32 32
Adres (Adresse): 263 bis, rue Saint-Honoré, 75001 Paris. Tél.: 01 55 35 32 28; 01 55 35 32 31; fax 01 55 35 32 29.

E-mail: vkat@club-internet.fr, vkat@sfr.fr | www.glos-katolicki.eu

CCP 12 777 08 U Paris; CCP 19 180 05 U Paris.

Dyrektor Publikacji (Directeur de la Publication): Ks. inf. Stanisław Jeż – Recteur mcp.

Redaktor (Rédacteur): Paweł Osikowski; Zespół (Rédaction): ks. Tomasz Sokół.

Druk (Imprimerie): INDICA – 2, rue du 19 mars 1962 – 28630 Le Coudray; tel. 02 37 88 18 81.

Abonnement (Abonament): 1 rok (1 an) – 56,60 €; pół roku (6 mois): 30,30 €.

Redakcja nie zwraca materiałów nie zamówionych, zastrzega sobie prawo dokonywania skrótów i nie odpowiada za treść ogłoszeń.

Numer złożony do druku (soumis à l'impression): 8.7.2015

Inf. o prenumeracie na str. 3

UBEZPIECZENIA PO POLSKU Grażyna Lubicz Fernandes

SwissLife tel. 01 39 64 38 36; 06 73 47 94 20 • fax: 01 34 17 43 51 e-mail: grazyna.fernandes.ag@swisslife.fr

BP 27 - 14, Résidence du Lac – 95880 Enghien Les Bains (północne przedmieście Paryża).

KOMPLETNA OBSŁUGA KLIENTA PO POLSKU

Numer pośrednika ubezpieczeń: 07 007 704, w rejestrze ORIAS – www.orias.fr; Instancja kontroli ACP

PROGRAM TV*20 lipca – 2 sierpnia 2015*

PONIEDZIAŁEK 20 LIPCA
 8¹⁰ Warto kochać(2) – serial 9⁵⁵ Czterdzie-
 stolatek – serial 10⁵⁰ Polonia w Komie 11⁰⁵
 Studio Wschód 11³⁵ Kulturalni PL 12³⁰ Łami-
 gówka 12³⁵ Wiadomości 12⁵⁰ Film 13²⁵
 Ranczo – serial 14²⁵ Jej powrót – dramat 16²⁵
 Błękitne wakacje 16⁵⁵ Wszystko przed nami
 17²⁰ Polonia w Komie 17³⁰ Teleexpress 17⁵⁰
 Łamiągówka 17⁵⁵ Magazyn 18³⁵ Felieton
 18⁵⁵ Film 19²⁵ Kultura od kuchni 19⁴⁵ Dobra-
 nocka 20⁰⁰ Wiadomości – Sport – Pogoda
 20⁴⁰ Łamiągówka 20⁵⁰ Nad rozlewiskiem
 – serial 21⁵⁰ Polonia w Komie 22⁰⁵ Polo-
 nia 24 22³⁵ Halo Polonia 23⁴⁰ Rozrywka

0⁴⁵ Wszystko przed nami 1¹⁰ Łamiągówka
 1¹⁵ Maszyna zmian – serial 1⁴⁵ Dobranocka
 2⁰⁰ Wiadomości

WTOREK 21 LIPCA
 8¹⁰ Warto kochać(2) – serial 9⁵⁵ Czter-
 dziestolatek – serial 10⁵⁰ Polonia w Komie
 11⁰⁵ Polonia 24 11³⁵ Halo Polonia 12³⁰
 Łamiągówka 12³⁵ Wiadomości 12⁵⁰ Film
 13²⁵ Wiedźmy – serial 14²⁰ Latoteka 14⁵⁵
 Myśliwiec pl. 15²⁰ Dok(2). 16⁵⁵ Wszystko
 przed nami 17²⁰ Polonia w Komie 17³⁰ Tele-
 express 17⁵⁰ Łamiągówka 17⁵⁵ Koncert 18⁵⁵
 Film 19²⁵ Dla dzieci 19⁴⁵ Dobranocka 20⁰⁰

Wiadomości – Sport – Pogoda 20⁴⁰ Łami-
 gówka 20⁵⁰ Ojciec Mateusz – serial 21⁵⁰
 Polonia w Komie 22⁰⁵ Polonia 24 22³⁵ Halo
 Polonia 23⁴⁰ Rozrywka 0⁴⁵ Wszystko przed
 nami 1¹⁰ Łamiągówka 1¹⁵ Plecak pełen przy-
 gód – serial 1⁴⁵ Dobranocka 2⁰⁰ Wiadomości

ŚRODA 22 LIPCA
 8¹⁰ Warto kochać(2) – serial 9⁵⁵ Czterdzie-
 stolatek – serial 11⁰⁵ Polonia 24 11³⁵ Halo
 Polonia 12³⁰ Łamiągówka 12³⁵ Wiadomości
 12⁵⁰ Film 13²⁵ Nad rozlewiskiem – serial
 14²⁵ Rozrywka 15²⁰ Dok(2). 17²⁰ Polonia
 w Komie 17³⁰ Teleexpress 17⁵⁰ Łamiągówka

TRWAM PROGRAM*20 – 26 lipca 2015*

PONIEDZIAŁEK 20 LIPCA
 8⁰⁰ Informacje 8¹⁵ Wieś to też Polska 9²⁵
 Słowo Życia 9³⁰ Vatican Magazine 10⁰⁰ Infor-
 macje 10¹⁵ Rozmowy niedok. 11³⁰ Felieton
 11⁴⁰ Dok. 11⁵⁰ Retrospekcja 11⁵⁵ Św. na
 każdy dzień 12⁰⁰ Anioł Pański 12⁰³ Infor-
 macje 12²⁰ Sól ziemi 13²⁰ Koncert życzeń
 14¹⁰ Film 15⁰⁵ Dok. 15⁵⁰ Pytasz i wiesz 16⁰⁰
 Informacje 16¹⁰ Sanktuaria Pol. 16³⁰ Tydzień
 z Ziemi Św. 16⁵⁰ Reportaż 17²⁰ Św. na każdy
 dzień 17³⁰ Rodzina RM 19³⁰ Dla dzieci 20⁰⁰
 Informacje 20²⁰ Różaniec 20⁵⁰ Felieton 21⁰⁰
 Apel 21²⁰ Informacje

Reportaż 11²⁵ Felieton 11³⁵ Wywiad 12⁰⁰
 Anioł Pański 12⁰³ Informacje 12²⁰ Film 13⁴⁰
 Dok. 15⁵⁰ Pytasz i wiesz 16⁰⁰ Informacje 16¹⁰
 Na zdrowie 16³⁰ Dok. 16⁵⁰ Film 17⁰⁰ Repor-
 taż 18⁰⁰ Anioł Pański 18⁰⁵ Informacje 18¹⁵
 Rozmowy niedok. 19²⁵ Św. na każdy dzień
 19³⁰ Dla dzieci 20⁰⁰ Informacje 20²⁰ Róża-
 niec 20⁵⁰ Felieton 21⁰⁰ Apel 21²⁰ Informacje

ment 16³⁵ Reportaż 17⁰⁰ Na tropie 17³⁰
 Reportaż 18⁰⁰ Anioł Pański 18⁰⁵ Informa-
 cje 18¹⁵ Westerplatte Młodych 18⁵⁵ Prze-
 gląd Niedzieli 19⁰⁰ Warto zauważyć 19³⁰
 Dla dzieci 20²⁰ Różaniec 20⁵⁰ Felieton 21⁰⁰
 Apel 21²⁰ Informacje

WTOREK 21 LIPCA
 8⁰⁰ Informacje 8¹⁵ Polski pkt. widzenia 8³⁵
 Słowo Życia 8⁴⁰ Reportaż 9¹⁰ Dok. 9⁴⁵ Repor-
 taż 10⁰⁰ Informacje 10¹⁵ Publicystyka 10⁴⁵
 Tydzień z Ziemi Św. 11⁰⁵ Mocni w wierze 11³⁵
 Felieton 11⁴⁵ Reportaż 12⁰⁰ Anioł Pański
 12⁰³ Informacje 12²⁰ Film 13⁴⁵ Dok. 13⁵⁵
 Św. na każdy dzień 14⁰⁰ Film 15³⁰ Reportaż
 15⁴⁵ Św. na każdy dzień 15⁵⁰ Pytasz i wiesz
 16⁰⁰ Informacje 16¹⁰ Dok. 16⁴⁰ Aktualności
 WSKSiM 16⁴⁵ Dok(2). 17³⁰ Reportaż 18⁰⁰
 Anioł Pański 18⁰⁵ Informacje 18¹⁵ Rozmowy
 niedok. 19²⁵ Św. na każdy dzień 19³⁰ Dla
 dzieci 20⁰⁰ Informacje 20²⁰ Różaniec 20⁵⁰
 Felieton 21⁰⁰ Apel 21²⁰ Informacje

CZWARTEK 23 LIPCA
 8⁰⁰ Informacje 8¹⁵ Polski pkt. widzenia 8⁴⁰
 Słowo Życia 8⁴⁵ Dla dzieci 9⁰⁰ Na zdrowie
 9²⁵ Św. na każdy dzień 9³⁰ Dok. 9⁵⁰ Repor-
 taż 10⁰⁰ Informacje 10¹⁵ Rozmowy niedok.
 11²⁵ Felieton 11³⁵ Reportaż 11⁵⁰ Św. na
 każdy dzień 12⁰⁰ Anioł Pański 12⁰³ Infor-
 macje 12²⁰ Reportaż 13²⁰ Dok. 14⁰⁰ Film
 15³⁰ Dok. 15⁵⁰ Pytasz i wiesz 16⁰⁰ Infor-
 macje 16¹⁰ Rozrywka 16³⁵ Reportaż 17⁰⁵
 Dok. 17³⁰ Reportaż 18⁰⁰ Anioł Pański 18⁰⁵
 Informacje 18¹⁵ Rozmowy niedok. 19²⁵ Prze-
 gląd Niedzieli 19³⁰ Dla dzieci 20⁰⁰ Infor-
 macje 20²⁰ Różaniec 20⁵⁰ Felieton 21⁰⁰ Apel
 21²⁰ Informacje

SOBOTA 25 LIPCA
 8⁰⁰ Informacje 8¹⁵ Westerplatte Młodych 8⁵⁵
 Słowo Życia 9⁰⁰ Dok. 10⁰⁰ Informacje 10¹⁵
 Felieton 10²⁵ Św. na każdy dzień 10³⁵ Polski
 pkt. widzenia 11⁰⁰ Dla dzieci 12⁰⁰ Anioł
 Pański 12⁰³ Informacje 12²⁰ Warto zauwa-
 żyć 12⁵⁰ Na tropie 13²⁰ 7 sakrament 13⁵⁰
 Św. na każdy dzień 14⁰⁰ Film 14⁴⁵ Dok(2).
 15³⁰ Powrót do Domu Ojca 16⁰⁰ Informa-
 cje 16¹⁰ Dok. 16⁵⁰ Św. na każdy dzień 17⁰⁰
 Z PE 17³⁰ Reportaż 18⁰⁰ Anioł Pański 18⁰⁵
 Informacje 18¹⁵ Rozmowy niedok. 19²⁵ Prze-
 gląd Niedzieli 19³⁰ Dla dzieci 20⁰⁰ Infor-
 macje 20²⁰ Różaniec 20⁵⁰ Przegląd Źródła 21⁰⁰
 Apel 21²⁰ Informacje

ŚRODA 22 LIPCA
 8⁰⁰ Informacje 8¹⁵ Polski pkt. widzenia 8⁴⁰
 Słowo Życia 8⁴⁵ Dla dzieci 9⁰⁰ Dok. 9³⁰ Aktu-
 alności WSKSiM 9³⁵ Sanktuaria Pol. 9⁵⁵ Św.
 na każdy dzień 10⁰⁰ Informacje 10¹⁵ Dok. 11¹⁰

PIĄTEK 24 LIPCA
 8⁰⁰ Informacje 8¹⁵ Polski pkt. widzenia 8⁴⁰
 Słowo Życia 8⁴⁵ Dla dzieci 9¹⁰ Rozrywka 9³⁵
 Św. na każdy dzień 9⁴⁵ Duc in altum 10⁰⁰
 Informacje 10¹⁵ Rozmowy niedok. 11²⁵ Felie-
 ton 11³⁵ Dok. 11⁵⁵ Św. na każdy dzień 12⁰⁰
 Anioł Pański 12⁰³ Informacje 12²⁰ Dok(2).
 13⁵⁰ Św. na każdy dzień 14⁰⁰ Dok. 15⁰⁰
 Koronka do BM 15²⁰ Mocni w wierze 15⁵⁰
 Pytasz i wiesz 16⁰⁰ Informacje 16¹⁰ 7 sakra-

NIEDZIELA 26 LIPCA
 8⁰⁰ Słowo Życia 8⁰⁵ Polski pkt. widzenia 8³⁰
 Z PE 9⁰⁰ Dla dzieci 9¹⁵ Przegląd Źródła 9²⁰
 Przegląd Niedzieli 9²⁵ Św. na każdy dzień
 9³⁰ Msza Św. 10³⁰ Film 12⁰⁰ Anioł Pański
 12²⁰ Wieś to też Polska 13³⁰ Sól ziemi 14³⁰
 Film 16⁰⁰ Informacje 16¹⁰ Koncert życzeń
 17⁰⁰ Film 17³⁰ Reportaż 18⁰⁰ Anioł Pański
 18⁰⁵ Informacje 18¹⁵ Rozmowy niedok. 19²⁵
 Retrospekcja 19³⁰ Dla dzieci 20⁰⁰ Infor-
 macje 20²⁰ Różaniec 20⁵⁰ Felieton 21⁰⁰ Apel
 21²⁰ Informacje. □

17⁵⁵ Rozrywka 18¹⁵ Regiony z Historią 18³⁵ Wilnoteka 18⁵⁵ Film 19²⁵ Dla dzieci 19⁴⁵ Dobranocka 20⁰⁰ Wiadomości – Sport – Pogoda 20⁴⁰ Łamigłówa 20⁵⁰ Egzamin z życia – serial 21⁵⁰ Polonia w Komie 22⁰⁵ Polonia 24 22³⁵ Halo Polonia 23⁴⁰ Dok. 0⁴⁵ Wszystko przed nami 1¹⁰ Łamigłówa 1¹⁵ 7 stron świata – serial 1⁴⁵ Dobranocka 2⁰⁰ Wiadomości

CZWARTEK 23 LIPCA

8¹⁰ Warto kochać(2) – serial 9⁵⁵ Czterdziestolatek – serial 10⁵⁵ Polonia w Komie 11⁰⁵ Polonia 24 11³⁵ Halo Polonia 12³⁰ Łamigłówa 12³⁵ Wiadomości 12⁵⁰ Film 13²⁵ M jak miłość – serial 14²⁰ Egzamin z życia – serial 15¹⁵ Podróż życia 15⁴⁵ Wilnoteka 16¹⁰ Felieton 16²⁵ Dok. 16⁵⁵ Wszystko przed nami 17²⁰ Polonia w Komie 17³⁰ Teleexpress 17⁴⁵ Łamigłówa 17⁵⁵ Rozrywka 18²⁵ Kucin Alina 18⁵⁵ Film 19²⁵ Kultura od kuchni 19⁴⁵ Dobranocka 20⁰⁰ Wiadomości – Sport – Pogoda 20⁴⁵ Łamigłówa 20⁵⁰ 07 zgłoś się – serial 21⁵⁰ Polonia w Komie 22⁰⁵ Polonia 24 22³⁵ Halo Polonia 23⁴⁰ Pitbull – serial 0⁴⁵ Wszystko przed nami 1¹⁰ Łamigłówa 1¹⁵ Film 1⁴⁵ Dobranocka 2⁰⁰ Wiadomości

PIĄTEK 24 LIPCA

8¹⁰ Warto kochać(2) – serial 9⁵⁵ Czterdziestolatek – serial 10⁵⁵ Polonia w Komie 11⁰⁵ Polonia 24 11³⁵ Halo Polonia 12³⁰ Łamigłówa 12³⁵ Wiadomości 12⁵⁰ Statyści – serial 13²⁵ M jak miłość – serial 14²⁵ 07 zgłoś się – serial 15³⁰ Rozrywka 16²⁰ Jazda z Kulturą 16⁵⁰ Jak to działa 17²⁰ Polonia w Komie 17³⁰ Teleexpress 17⁵⁰ Łamigłówa 17⁵⁵ Rozrywka 18⁵⁵ Statyści – serial 19²⁵ Dla dzieci 19⁴⁵ Dobranocka 20⁰⁰ Wiadomości – Sport – Pogoda 20⁴⁰ Łamigłówa 20⁵⁰ Na dobre i na złe – serial 21⁵⁰ Polonia w Komie 22⁰⁵ Polonia 24 22³⁵ Halo Polonia 23⁴⁰ Wszyscy święci – film 1¹⁰ Łamigłówa 1¹⁵ Dla dzieci 1⁴⁵ Dobranocka 2⁰⁰ Wiadomości

SOBOTA 25 LIPCA

8⁰⁰ Pytanie na śniadanie 10⁴⁵ Polonia 24 11²⁰ Halo Polonia 12¹⁰ Łamigłówa 12²⁰ Pamiętaj o mnie 12⁴⁰ Ojciec Mateusz – serial 13³⁰ Błękitne wakacje 14⁰⁰ Na dobre i na złe – serial 15⁰⁰ Dok. 16⁰⁰ Kulturalni PL 17⁰⁰ Słownik polsko@polski 17²⁵ Łamigłówa 17³⁰ Teleexpress 17⁵⁵ M jak miłość – serial 18⁵⁰ Rozrywka 19⁴⁵ Dobranocka 20⁰⁰ Wiadomości – Sport – Pogoda 20⁴⁵ Wiedźmy – serial 21⁴⁰ Pamiętaj o mnie 22⁰⁰ Polacy tu i tam 22⁴⁰ Duch w dom – serial 23³⁵ Dekalog – film 0⁴⁵ Łamigłówa 0⁵⁰ M jak miłość – serial 1⁴⁵ Dobranocka 2⁰⁰ Wiadomości

NIEDZIELA 26 LIPCA

8³⁰ Polacy tu i tam 9⁰⁵ Rozrywka 9³⁵ Ziarno 10⁰⁵ Sława i chwała – serial 11¹⁰ Pamiętaj o mnie 11²⁵ Dok. 11⁵⁰ Między ziemią a niebem 12⁰⁰ Anioł Pański 12¹⁰ Między ziemią a niebem 12⁴⁵ Pod Tatrami

13⁰⁰ Msza Św. – kościół św. Jakuba Ap. Tolkmick 14³⁵ Dok. 15¹⁰ Duch w dom – serial 16⁰⁰ Podróż życia 16³⁵ Rozrywka 17²⁵ Łamigłówa 17³⁰ Teleexpress 17⁵⁰ M jak miłość – serial 18⁴⁵ Rozrywka 19⁴⁵ Dobranocka 20⁰⁰ Wiadomości – Sport – Pogoda 20⁴⁵ Ranczo – serial 21⁴⁰ Teatr 23⁴⁵ Pamiętaj o mnie 0⁰⁵ Podróż życia 0³⁵ Pod Tatrami 0⁴⁵ Łamigłówa 0⁵⁰ M jak miłość – serial 1⁴⁵ Dobranocka 2⁰⁰ Wiadomości.

PONIEDZIAŁEK 27 LIPCA

8⁰⁰ Warto kochać(2) – serial 9⁵⁰ Czterdziestolatek – serial 11⁰⁵ Studio Wschód 11³⁵ Kulturalni PL 12³⁰ Łamigłówa 12³⁵ Wiadomości 12⁵⁰ Spółka rodzinna – serial 13²⁵ Ranczo – serial 14²⁵ Teatr 16²⁵ Błękitne wakacje 16⁵⁵ Wszystko przed nami 17²⁰ Polonia w Komie 17³⁰ Teleexpress 17⁵⁰ Łamigłówa 17⁵⁵ Magazyn 18⁵⁵ Spółka rodzinna – serial 19²⁵ Kultura od kuchni 19⁴⁵ Dobranocka 20⁰⁰ Wiadomości – Sport – Pogoda 20⁴⁰ Łamigłówa 20⁵⁰ Nad rozlewiskiem – serial 21⁵⁰ Polonia w Komie 22⁰⁵ Polonia 24 22³⁵ Halo Polonia 23⁴⁰ Rozrywka 0⁴⁵ Wszystko przed nami 1¹⁰ Łamigłówa 1¹⁵ Maszyna zmian – serial 1⁴⁵ Dobranocka 2⁰⁰ Wiadomości

WTOREK 28 LIPCA

8⁰⁰ Warto kochać(2) – serial 9⁵⁰ Czterdziestolatek – serial 10⁵⁰ Polonia w Komie 11⁰⁵ Polonia 24 11³⁵ Halo Polonia 12³⁰ Łamigłówa 12³⁵ Wiadomości 12⁵⁰ Spółka rodzinna – serial 13²⁵ Wiedźmy – serial 14²⁰ Latoteka 15²⁰ Dok(2). 16⁵⁵ Wszystko przed nami 17²⁰ Polonia w Komie 17³⁰ Teleexpress 17⁵⁰ Łamigłówa 17⁵⁵ Koncert 18⁵⁵ Spółka rodzinna – serial 19²⁵ Dla dzieci 19⁴⁵ Dobranocka 20⁰⁰ Wiadomości – Sport – Pogoda 20⁴⁰ Łamigłówa 20⁵⁰ Ojciec Mateusz – serial 21⁵⁰ Polonia w Komie 22⁰⁵ Polonia 24 22³⁵ Halo Polonia 23⁴⁰ Rozrywka 0⁴⁵ Wszystko przed nami 1¹⁰ Łamigłówa 1¹⁵ Film 1⁴⁵ Dobranocka 2⁰⁰ Wiadomości

ŚRODA 29 LIPCA

8⁰⁰ Warto kochać(2) – serial 9⁵⁰ Czterdziestolatek – serial 10⁵⁰ Polonia w Komie 11⁰⁵ Polonia 24 11³⁵ Halo Polonia 12³⁰ Łamigłówa 12³⁵ Wiadomości 12⁵⁰ Spółka rodzinna – serial 13²⁵ Nad rozlewiskiem – serial 14²⁵ Rozrywka 15²⁰ Dok.(2) 16⁵⁵ Wszystko przed nami 17²⁰ Polonia w Komie 17³⁰ Teleexpress 17⁵⁰ Łamigłówa 17⁵⁵ Rozrywka 18¹⁵ Nad Niemnem 18³⁵ Wilnoteka 18⁵⁵ Spółka rodzinna – serial 19²⁵ Dla dzieci 19⁴⁵ Dobranocka 20⁰⁰ Wiadomości – Sport – Pogoda 20⁴⁵ Łamigłówa 20⁵⁰ Egzamin z życia – serial 21⁵⁰ Polonia w Komie 22⁰⁵ Polonia 24 22³⁵ Halo Polonia 23⁴⁰ Dok. 0⁴⁵ Wszystko przed nami 1¹⁰ Łamigłówa 1¹⁵ Przygrywka – serial 1⁴⁵ Dobranocka 2⁰⁰ Wiadomości

CZWARTEK 30 LIPCA

8⁰⁰ Warto kochać(2) – serial 9⁵⁰ Czterdziestolatek – serial 10⁵⁰ Polonia w Komie 11⁰⁵ Polonia 24 11³⁵ Halo Polonia 12³⁰ Łamigłówa 12³⁵ Wiadomości 12⁵⁰ Spółka rodzinna – serial 13²⁵ M jak miłość – serial 14²⁰ Egzamin z życia 15⁴⁵ Wilnoteka 16¹⁰ Felieton 16²⁵ Dok. 16⁵⁵ Wszystko przed nami 17²⁰ Polonia w Komie 17³⁰ Teleexpress 17⁴⁵ Łamigłówa 17⁵⁵ Rozrywka 18²⁵ Kucin Alina 18⁵⁵ Spółka rodzinna – serial 19²⁵ Kultura od kuchni 19⁴⁵ Dobranocka 20⁰⁰ Wiadomości – Sport – Pogoda 20⁴⁵ Łamigłówa 20⁵⁰ 07 zgłoś się – serial 21⁵⁰ Polonia w Komie 22⁰⁵ Polonia 24 22³⁵ Halo Polonia 23⁴⁰ Pitbull – serial 0⁴⁵ Wszystko przed nami 1¹⁰ Łamigłówa 1¹⁵ Film 1⁴⁵ Dobranocka 2⁰⁰ Wiadomości

stolatek – serial 10⁵⁰ Polonia w Komie 11⁰⁵ Polonia 24 11³⁵ Halo Polonia 12²⁵ Łamigłówa 12³⁵ Wiadomości 12⁵⁰ Spółka rodzinna – serial 13²⁵ M jak miłość – serial 14²⁰ Egzamin z życia – serial 15¹⁵ Podróż życia 15⁴⁵ Wilnoteka 16¹⁰ Notacje 16²⁵ Dok. 16⁵⁵ Wszystko przed nami 17²⁰ Polonia w Komie 17³⁰ Teleexpress 17⁴⁵ Łamigłówa 17⁵⁵ Rozrywka 18²⁵ Kucin Alina 18⁵⁵ Spółka rodzinna – serial 19²⁵ Kultura od kuchni 19⁴⁵ Dobranocka 20⁰⁰ Wiadomości – Sport – Pogoda 20⁴⁵ Łamigłówa 20⁵⁰ 07 zgłoś się – serial 21⁵⁰ Polonia w Komie 22⁰⁵ Polonia 24 22³⁵ Halo Polonia 23⁴⁰ Pitbull – serial 0⁴⁵ Wszystko przed nami 1¹⁰ Łamigłówa 1¹⁵ Film 1⁴⁵ Dobranocka 2⁰⁰ Wiadomości

PIĄTEK 31 LIPCA

8⁰⁰ Warto kochać(2) – serial 9⁵⁰ Czterdziestolatek – serial 10⁵⁰ Polonia w Komie 11⁰⁵ Polonia 24 11³⁵ Halo Polonia 12³⁰ Łamigłówa 12³⁵ Wiadomości 12⁵⁰ Dom niespokojnej starości 13²⁵ M jak miłość – serial 14²⁵ 07 zgłoś się – serial 15²⁵ Rozrywka 16²⁰ Jazda z Kulturą 16⁵⁰ Jak to działa – magazyn 17²⁰ Polonia w Komie 17³⁰ Teleexpress 17⁵⁰ Łamigłówa 17⁵⁵ Koncert 18⁵⁵ Dom niespokojnej starości 19²⁵ Dla dzieci 19⁴⁵ Dobranocka 20⁰⁰ Wiadomości – Sport – Pogoda 20⁴⁵ Łamigłówa 20⁵⁰ Na dobre i na złe – serial 21⁵⁰ Polonia w Komie 22⁰⁵ Polonia 24 22³⁵ Halo Polonia 23⁴⁰ Szczęśliwy brzeg – dramat 1¹⁵ Dla dzieci 1⁴⁵ Dobranocka 2⁰⁰ Wiadomości

SOBOTA 1 SIERPANIA

8⁰⁰ Pytanie na śniadanie 10⁴⁵ Polonia 24 12¹⁰ Łamigłówa 12²⁰ Pamiętaj o mnie 12⁴⁰ Ojciec Mateusz – serial 13³⁰ Błękitne wakacje 14⁰⁰ Na dobre i na złe – serial 15⁰⁰ Dok. 16⁰⁰ Kulturalni PL 17⁰⁰ Słownik polsko@polski 17²⁵ Łamigłówa 17³⁰ Teleexpress 17⁵⁵ M jak miłość – serial 18⁵⁰ Rozrywka 19⁴⁵ Dobranocka 20⁰⁰ Wiadomości – Sport – Pogoda 20⁴⁵ Wiedźmy – serial 21⁴⁰ Pamiętaj o mnie 22⁰⁰ Polacy tu i tam 22⁴⁰ Duch w dom – serial 23³⁵ Dekalog – film 0⁴⁵ Łamigłówa 0⁵⁰ M jak miłość – serial 1⁴⁵ Dobranocka 2⁰⁰ Wiadomości

NIEDZIELA 2 SIERPANIA

8³⁰ Polacy tu i tam 9⁰⁵ Rozrywka 9³⁵ Ziarno 10⁰⁵ Przedwiośnie – serial 11¹⁰ Pamiętaj o mnie 11²⁵ Dok. 11⁵⁵ Między ziemią a niebem 12⁰⁰ Anioł Pański 12¹⁰ Między ziemią a niebem 12⁴⁵ Reportaż 13⁰⁰ Msza Św. – kościół św. Marii Magdaleny Dziąszyn 14²⁵ Dok. 15¹⁰ Duch w dom – serial 16⁰⁰ Podróż życia 16³⁵ Przygarnij mnie 17²⁵ Łamigłówa 17³⁰ Teleexpress 17⁵⁰ M jak miłość – serial 18⁵⁰ Rozrywka 19⁴⁵ Dobranocka 20⁰⁰ Wiadomości – Sport – Pogoda 20⁵⁰ Rozrywka 22³⁵ Ranczo – serial 23⁴⁵ Pamiętaj o mnie 0⁰⁵ Podróż życia 0³⁵ Reportaż 0⁴⁵ Łamigłówa 0⁵⁰ M jak miłość – serial 1⁴⁵ Dobranocka 2⁰⁰ Wiadomości. □

Paryż dusi się *(str. 8)*

fol. P. Osikowski

G.S. Distribution

Polska internetowa hurtownia materiałów elektrycznych we Francji

web: www.gsd-elec.fr

tel. 06 40 72 66 41; e-mail: contact@gsd-elec.fr

szybka realizacja zamówień: do 24h; dostawa gratis od 250€
lub odbiór osobisty z magazynów w Pantin (93) lub w Méru (60)

zniżki aż do - 60%

Disjoncteur
Prix TTC 8,04€

Ampoule B2
Prix TTC 0,90€

Prise 2P+Tb
Prix TTC 2,48€